

Эсэгэ орооо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БҮРЯАТ АТЭН

Бүгэдэ арадай сонин

1921 оной
декабрик
21-нээ гарана

1999
майн
13

Хабарай һүүл
шара луу нарын
28
гарагай 5
ЧЕТВЕРГ
№ 48 (20108)

№ 19 (113)

МЭДЭЭСЭЛ

Буряад Республикын хоёрдохи зарлалай Арадай Хуралай ээлжээтэ бэшэ сесси 1999 оной майн 14-дэ үлөөнэй 10 сагта Арадай Хуралай хуралдаануудай танхим соо Сүхэ-Баатарай гудамжын 9-дэхи гэр гэнэн хаягаар нээгдэхэ гэжэ Арадай Хуралай депутатуудай анхаралда Арадай Хуралай Совет хүргэнэ.

Буряад Республикын Президентын Зарлиг «БҮРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХҮН ЗОНИИЕ СОЦИАЛЬНА ТАЛАААА ХАМГААЛГЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ» ГЭНЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ Г.А.ДОЖДИКОВАДА ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын социальна халбарине хүгжөөлгэдэ габьяатай байһанайнь, нийтын ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь түлөө Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Захиргаанай мэдээсэлэй хэблэлэй болон нийтын нэгэдэлүүдэй харилсаануудай талаар комитедэй ахамд мэргэжэлтэ ДОЖДИКОВА Галина Александровнада «БҮРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХҮН ЗОНИИЕ СОЦИАЛЬНА ТАЛАААА ХАМГААЛГЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ» гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.
Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Удэ хото, Правительствын байшан
1999 оной апрелин 27.
№103.

ОМОГОРХОЛ БАЯРАЙ ҮДЭШЭ

Ленинэй орденго гүрэнэй Буряадай оперо болон баледэй академическэ театр соо Илалтын үдэртэ зориулагдана баяр ёһололой суглаан үгэргэгдэбэ.

«Агууехэ Илалта шэрээһэн баатар габьяата дайнай, ажалай ветеранууд» гэнэн элигхэл Улаан-Удын сэрэгэй гарнизоний начальник генерал-лейтенант Г.С.Борисов хэбэ.

Буряад оронойнай 37 сэрэгшэдтэ Советскэ-Союзай, Россин Федерациин Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо һэн гэжэ мэдэнэбди.

«Агууехэ Эхэ оронойнай шэн зоригто хүбүүдтэ» Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгохо гэнэн СССР-эй ЦИК-эй тогтоол абтаһан байгаа. Тиш совет ороной 12 хүбүүдтэ иимэ үндэр нэрэ зэргэ олгогдоо һэн. Тэрэ гэнээр хүндэтэ энэ зэргын би болгогдоһоор 65 жэлэй ойн баярай үдэрыне тэмдэглэжэ байһабди, - гэжэ, элигхэл хэһэн Г.С.Борисовай мэдээсэхэдэ, сугларагшад хүл дээрээ бодожо, альгаа ташан хүндэлэн ёһолобо.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилһэн түрүүшын һарада Ленинград хотые агаарһаа добтолгоһоо хамгаалһан нютагаймай хүбүүн Петр Харитоновой габьяа ехэ юм. Улаан-Удын мяха-консервын комбинадай 12-дохи дунга хургуулида багшалжа

ябаһан П.Т.Харитоновтой суг хамта летчик-истребительнүүд М.П.Жуков С.И.Здоровцев хоёр Геройн нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн.

Дайнай жэлүүдтэ элитэ мэдэжэ полководцууд энэ үндэр шагналда хэдэн удаа хүртөө бэлэй. Советскэ Союзай Маршалнууд Г.К.Жуков дүрбэ, И.Н.Кожедуб, А.И.Покрышкин-гурба, фронтнуудые командалһан А.М.Василевский, И.С.Конеv, К.К.Рокоссовский, Р.Я.Малиновский, И.Д.Черняховский Советскэ Союзай хоёр удаа Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн гэшэ. Мүн Советскэ Союзай дүрбэн удаа Геройн нэрэ зэргэдэ А.И.Брежнев дайнай һүүлэй жэлүүдтэ хүртэһэн гэжэ мэдэнэбди...

Театрай артистнууд, уран болитэн дайнай, ара талада гүдэлһэн ветерануудые амаршалаһан хонгёо дуу, хатарая орой болотор зэдэлүүлэе.

Б.ЦЫРЕМПИЛОВ.

Анхарагты!

СССР-эй АРАДАЙ АРТИСТ Л.ЛИНХОВОИНОЙ ТҮРЭНӨӨР 75 ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРИУЛАГДАНАН БАЯР ЁНОЛОЛОЙ ОПЕРНО ҮДЭШЭНҮҮДЭЙ ПРОГРАММА

- МАЙН 13. Ш.ГУНОГОЙ «ФАУСТ»
Маргарита - Буряад Республикын арадай артистка Е.Шараева
Фауст - Буряад Республикын арадай артист В.Будаев
Мефистофель - СССР-эй арадай артист К.Базарсадаев
Валентин - Буряад Республикын габьяата артист Т.Танхаев
Дирижер - Россин Федерациин искусствын габьяата ажал ябуулагша В.Галсанов
- МАЙН 14. РОССИНИИН «СЕВИАЛИН НАХАА ХЮӨАГША»
Розина - Россин Федерациин габьяата артистка А.Борисова (Саха-Яхад)

- Дон Базилио - Россин Федерациин арадай артист И.Степанов (Саха-Яхад)
Фигаро - Буряад Республикын габьяата артист Т.Танхаев
Граф Альмавива - Буряад Республикын габьяата артист Д.Занданов
Дирижер - Россин Федерациин искусствын габьяата ажал ябуулагша В.Галсанов.
- МАЙН 15. АБОРОДИНАЙ «ИГОРЬ ХАН ТАЙЖА»
Ярославна - СССР-эй арадай артистка Г.Шойдагбаева
Игорь хан тайжа - Монголой габьяата артист П.Ганбаатар
Кончак - Россин Федерациин габьяата артист В.Шость (Москва, ГАБТ)
Галицкий - СССР-эй арадай артист К.Базарсадаев

- Кончаковна - Россин Федерациин габьяата артистка О.Аюрова
Дирижер - Россин Федерациин искусствын габьяата ажал ябуулагша М.Кукушкин (Санкт-Петербург)
- МАЙН 16. СССР-эй АРАДАЙ АРТИСТ Л.ЛИНХОВОИНОЙ 75 ЖЭЛЭЙ ОЙН БАЯРАЙ ҮДЭШЭ

Театрай айлшадай болон солистнуудай хабаадалгатай концерт

- МАЙН 18. БАЯР ЁНОЛОЛОЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ БҮРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ АРТИСТКА ВАЛЕНТИНА ЦЫДЫПОВАГАЙ (САНКТ-ПЕТЕРБУРГ, МАРИИНСКА ТЕАТР) КОНЦЕРТ.

«Буряад үнэн» сонинной эдэбхитэй бэшээшэ, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор Дашинама Галданович ДАМДИНОВАЙ «БҮРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ЭРДЭМЭЙ ГАБЬЯАТА АЖАЛ ЯБУУЛАГША» гэнэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһөөрнэ халуунаар амаршалаад, али бүгэдын амандалгай жаргал хүсэнэбди.

«Буряад үнэн» сонинной сурбалжалагшад.

САНАТОРНО - КУРОРТНЫЕ УЧРЕЖДЕНИЯ ПРОФСОЮЗОВ РБ «БАЙКАЛКУРОРТ» ПРИГЛАШАЮТ НА ЛЕЧЕНИЕ И ОТДЫХ

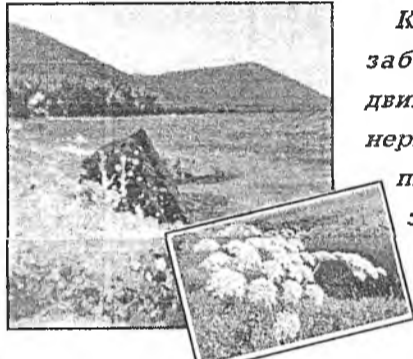
В санаториях «АРШАН», «САЯНЫ»

Комплексное лечение
болезней органов пищева-
рения, кровообращения,
органов дыхания, мочевы-
делительной системы,
обмена веществ и
заболевания эндокринной
системы.

«ГОРЯЧИНСК»

Комплексное лечение
заболеваний опорно-
двигательного аппарата,
нервной системы, органов
пищеварения, кожных
заболеваний,
гинекологических
болезней.

В комплексное лечение входят
бальнеотерапия, грязелечение,
физиотерапия, массаж, ингаляции,
фито-психо-иглорефлексотерапия,
кабинет спелеотерапии.

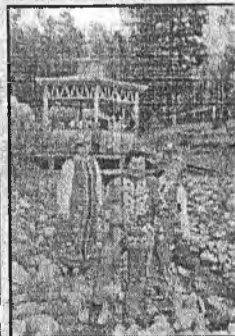
Сочетание новых методик с
природными лечебными факторами -
минеральными и термальными водами,
илловыми грязями - дает прекрасную
возможность для оздоровления
организма.

Круглогодично работает отделение взрослого с
ребенком.

В санаториях имеются бар, сауна с бассейном,
тренажерные залы, библиотека, клуб, видеозал,
фитобар, косметический кабинет.

Обращаться:
670001, Республика Бурятия,
г. Улан-Удэ, ул. Коммунистическая, 49.
Тел. 8(3012) 21-61-69, 21-57-98,
21-62-79 факс.

АО «БАЙКАЛКУРОРТ» ПРЕДЛАГАЕТ ТУР ВЫХОДНОГО ДНЯ НА КУРОРТ «ГОРЯЧИНСК»

Зиезд каждую пятницу.
Желающим предоставляется
транспорт.

СТОИМОСТЬ ДВУХ ДНЕЙ - 240
РУБ.

Размещение в 2-х местных номерах,
трехразовое питание.
Дополнительно без оплаты: 2
массажа, 2 водные процедуры и
тренажерный зал.

Платные услуги - бар, сауна, клуб,
фитобар, косметический кабинет.

ОБРАЩАТЬСЯ: 670001, Республика Бурятия, г. Улан-
Удэ, ул. Коммунистическая, 49.
ТЕЛ.: 8(3012) 21-61-69, 21-57-98, 21-62-79 факс.

Агуу Илалтада зорюулагдаа

медальнуудаа ялалзуулан Б.Д.Ангархаев, Сталинграднаа эхилээд, дайнай дүүрэгтэр далайн ябаган сэрэгэй тагнуулан ябаган К.В.Кузнецов, Сталинграднаа Берлин хүрэн Забайкалин 32-дохи суута дивизийн сэрэгшэн С.М.Дугарон, комсомолой путёвкоор ПВЗ-гэй

гаргахан захиралта соносхобо. Талмай дээгүүр «Ура» хашхаралдаан зэдэлнэ, духовой оркестрэй хүгжэм холо, ойгуур сууряатан тараа.

Энэнэй удаа гарнизоной сэрэгшэдэй парад-жагсаал трибунын урдуур үнгэрбэ. Удаань дайнай, ажалай ветеранууд Ленинэй үйлсөөр танкын хүшөө тээшэ алхалаадаа.

ДУРАСХААЛЫНЬ МҮНХЭ

Улаан-Удын Советүүдэй талмай дээрэ Агуу Илалтын 54 жэлэй ойн найндэрэй митинг үнгэргэгдэбэ.

...нүр жабхалацта хүгжэм талмай дүүрэн зэдэлнэ. Дайшалхы орден, медальнуудаа үбсүүн дээрэ ялалзуулан дайнай, ажалай ветеранууд, Улаан-Удын гарнизоной сэрэгшэд, ажалшад, айлшад жагсаалда олон.

Удэрэй 11 час. Угтамжын марш зэдэлжэ, гурбан хүнгэн машиналууд соо зогсоод ябаган дайнай, ажалай ветеранууд - Москва хотые дайсанай довтолгооно хамгаалалсаан, Россин агаарай-десантна сэрэгүүдэй хүндэтэ десантник, Агуу Илалтын парадтай, мүн нүүлэй хоёр парад-жагсаалда хабаадаһан, олон тоото орден,

барилгада ерэнэн, СССР-эй Верховно Советэй хоёр удаа депутат, Социалис Ажалай Герой, Улаан-Удэ хотын хүндэтэ эрхэтэн Б.З.Поздеев гэгшэдые сугларагшад халуунаар альга ташан угтана.

Митинг нээһэн Улаан-Удэ хотын захиргаанай толгойлогшо Г.А.Айдаев сугларагшэдые гэрэлтэ найхан үдэрөөр халуунаар амаршалаад, дайнай, ара талада ажаллаһан ветерануудай габьяа, алдар соло дурдаба.

Буряад Республикын Президент Л.В.Потапов энэ шухала ушараар амаршалгын үгэтэй хандаа. Улаан-Удын гарнизоной начальник генерал-лейтенант Г.С.Борисов, Россин Федерациин Оборонын министрэй найндэртэ зориулжа

Советскэ районой захиргаанай толгойлогшо А.К.Малиновскийн танкын хүшөөгэй дэргэдэ амаршалгын үгэ хэлэнэй нүүлээр, районой ветеранууд, хотын ажалшад баглаа сэгсүүдые табяа.

Эндэһээ саашаа хотын гурбан районой ветеранууд тусхай автобусуудта нуужа, гурбан тээшээ тараба. Железнодорожно районой ветеранууд Советскэ Союзай Герой Сергей Орешковэй нэрэмжэтэ парк, Октябрьска районойхид - Тальцы нууринай сэрэгшэдтэ, Советскэ районой ветеранууд дивизионно станиций гарнизо айлшаар ошожо, концертнаада хараа, Зэбсэгтэ Хүсэлүүдэй техникэтэй танилсаа, хүндэлүүдээ.

Б.ЦЫРЕМПИЛОВ.

Буряад Республикын Президентин болон Правительствоын Захиргаанай мэдээсэлэй хэблэлэй, ништын нэгдэлүүдэй харилсаануудай талаар комитет, «Буряад үнэн» газетын редакци «Буряад Республикын хүн зооносо социальна талааа хамгаалгын габьяата хүдэлмэрилэгшэ» гэхэн хүндэтэ нэрэ сэргэдэ хүртэхөөрнэ ДОЖДИКОВА Галина Александровнае үнэн зүрхэнһөө амаршалаа, ажалдаа амжалттай, азатай ябахыень хүсэн.

ШЭНЭ ГУРИМААР

Буряад Республикын Правительствоын 1997 оной ноябрийн 11-нэй 377-дохи дугаарай Тогтоолдо үндэһэлэн абтаһан гэр байрын ба коммунальна хангалгануудай түлөө түлэхэ түлбэридэ эрхэтэдтэ гүрэнэй тэдхэмжэ (компенсаци) олгохо гуримда оруулагдажа байһан хубилаанууд тухай хотын гэр байрын-коммунальна ажахын комитетэй экономикын талаар түрүүлэгшын орлогшо Клаара Васильевна Удовенко хотын захиргаанда үнгэргэгдэһэн журналистуудтай уулзалгада тайлбари үгэбэ.

Нүүлэй үедэ электрын элшэ хүсэ хэрэглэһэнэй түлөө болон түлишэ тоһодолгын сэнгүүдэй дээшэлһэнһээ уламжалаан хотын ажаһуушадые дулаагаар хангалгын гаргаһануудай хэмжээн баһал эхэ болоо. Гэр байрын болон коммунальна хангалгануудай талаар түлбэридэ компенсаци олгохо гэхэн энэ гуримай 2.1 гэхэн пунктда хубилаалта оруулагдана, гэр байрын талмайн социальна хэмжээн нимээр тодорхойлогдобо: нэгэ

байрада ганса бөө хүн ажаһуубал - 33 дүрбэлжэн метр, 2 хүнһөө бүридэһэн гэр булзаа - 42 дүрбэлжэн метр, 3 гү, алд 3-һаа дээшэ хүнүүдһээ бүридэһэн гэр булын нэгэ гэшүүндэ - 18 дүрбэлжэн метр. Иймэ хубаарилгын ёһоор гэр байрын түлбэри тоолон гаргагдаха болобо.

Гадна энэ гуримай 2,3 пунктда гэр байрын болон коммунальна хангалгануудай түлөө хотын ажаһуушадтай түлбэри хадаа гэр булын бүхы олзо оршын 16 процентһээ эхэ байха ёһогүй гэжэ багсаамжалагдаа (урид 15% байгаа). Энэ талаар түлбэри-нүүдэй горитой хубида гүрэн тэдхэмжэ үзүүдхэ болоно.

Гэр байрын болон коммунальна хангалгануудай түлөө гүрэнэй тэдхэмжэ нэгэ жэл болзортойгоор, мүн палична бэшэ аргаар түлэгдэхөөр олгогдохо байна. Гүрэнэй тэдхэмжын хэмжээ шэнээр тоолон гаргаханда, гэр булзнуудтэ урид олгогдодог байһан хүнгэлэлтэнүүд тоологдохогүй. Эльвира ДАМБАЕВА бэшэжэ абаба.

ЗДОРОВЫЕ ТЕЛОМ И СИЛЬНЫЕ ДУХОМ

В числе мероприятий, посвященных Дню Победы на стадионе «Спартак» был проведен военно-спортивный праздник, в котором приняли участие ученики школ города. Праздник начался с парада участников, которых приветствовали ветераны ВОВ, представители мэрии города, районных военкоматов, военного гарнизона Сосновый Бор. Затем состоялся смотр строя и песни среди команд школ города. После показательного

видят это мероприятие как подготовку детей к службе в армии, пропаганду здорового образа жизни, закалывания организма и спортивного духа ребят. Праздник проводится уже четвертый год и, судя по довольным лицам участников, очень им понравился.

Валерия НАМСАРАЕВА. Фото А.БАТОМУНКУЕВА.

выступления разведывательной роты десантной бригады военного гарнизона Сосновый Бор начались соревнования. Ребята пробовали свои силы в армрестлинге, соревновались в беге и весело перетягивали канат. Трибуны были переполнены и толпа болельщиков бурно поддерживала команды. Праздник объединил в себе такую когда-то популярную игру «Зарница» и военные сборы среди школьников. Организаторы (Городское Управление Образования)

Хабарай тарилга-99

ХОЙНОТОЖО ЭХИЛБЭШЬЕ, ХҮСЭЛДҮҮЛХЭ

МУХАР-ШЭБЭР. (Василий Ширдармаев телефоноор мэдээсэбэ). Байгша ондо аймагаймнай ажахынууд тоһо түлишөөр гуталдаһан ушарһаа хабарайнгаа тарилгыте 2-3 хоногоор гээгдэжэ эхилбэ. Аймаг соогоо арбай таряа ехээр хуряжа абадаг таряашадаг «Забайкалец» предпрятиин механизаторнууд байгша ондо 3000 гектар фээрэ шэниисэ тариха зорилготой юм. Мүнөө үедэ тус ажахын нэлэнхы тархалан дээрэ Т-150 түхэлэй 7, ДТ-75 түхэлэй 17, МТЗ түхэлэй 10 трактор хоёр халаһанай туршада хүдэлгэгдэнэ. Жэшэнь, ажахын дүршэлтэй механизатор Леонид Андреевич Шагринай хүтэлбэрлэггэ тракторно-таряан ажалай бригадын гэшүүд байгша ондо 1200 гектар дээрэ шэниисэ, 800 гектар дээрэ обвот тариха юм. Тоһо түлишын асуудалнуудые

шигдэхэ талаар республикын Хүдөө ажахын болон эгээ хоолой министрество, эгээ хоолой корпораци алдуу гаргаа гээг онсолхо хэрэгтэй. Ушар шимһээ таряа хуряалгада, тэжээл бэлдэхэлгэдэ хэрэгтэй тоһо түлишын зүйлүүдые мүнөөнһөө шигдэхэ хэрэгтэ энгэ заагдаһан эминүүдэй хүтэлбэрлэгшэгтэ уридалһан хэлэмээр байна гэжэ тус ажахын директор Дмитрий Илюкентьевич Кузнецов намтай уулзахадаа мэдүүлээ. Хүтэлбэрлэгшын ханаае зобоомоор ушарын онһон техникэ болоно. Жэшэнь, ороһоной 1 комбайн 460 мянгата, харин ДТ түхэлэй 1 трактор 240 мянган түхэртэ болонхой. Ороһо таряа эрхилдэг ажахынуудые онһон техникээр лизингын ашаар хангаа хэрэгые шигдэхээр болоо. А.ХУБИТУЕВ бэшэжэ абаба.

Шэнэ оперо «ЕЛБЭРЭЙ ХАТАН»

Пудкинай түрэхөөр 200 жэлэй, тийхэдэ гүрэн театрайнгаа байгуулагдаһаар 60 жэлэй онуудай хүндэтэдэ зориулагдаһан П.Чайковскийн «Елбэрэй хатан» гэхэн шэнэ оперын премьерын майн б-дэ болоходо, хүн зөвөй тон олоһоо сугларһанитын байшартай байдаа. Драматическы актерой ехэ талаан бэлитэй байһан колойдтой СССР-эй арадай артист дугаржап Дашиев (Герман), Маринска театрай (Санкт-Петербург) дууһан Буряад Республикын арадай артистка Валентина Цыдыпова (Лиза), Монголой габьяата артист П.Ганбат (Валентий хан тайжа), Буряад Республикын габьяата артист Дамба Занданов (Челюскин), залуу бэлитэй дууһан Николай Сибиряков (граф Томский) гэгшэдэ ехэ бэрхээр зуулажа, энде сугларһадайд сэдхэл ханагаа. Илангаяа гүрэн нютагаархидаа найхан хоолойтоо баясуулхана, театрайхидай уридалар гол рольдо дуулахаа ерөөл Валентина Цыдыпова шагналтад халуун альга ташангаар үглэбэ. Хосрой артистууд хармейстер, Россин искусствын габьяата ажал ябуулагша В.Ким) ехэ зохидоор дуулаба. Анхан, 1948 ондо энэ оперо найруулагдаһан юм. Харин мүнөө режиссёр Монголой габьяата артист А.Эрдэнэбулган (МНР), дирижер Р.Монсеев (Москва), уран зурааша, республикын соёллой габьяата хүдэлмэрилэгшэ М.Бологов гэгшэд энэ оперые үндэр хэмжээндэ найруулан табиба. Бэлтгэ ОРОДОЕВА.

«БУРЯД ҮНЭН» - ГУРБАДАХИ!

Майн 8-жа БГУ-гай «Спартак» стадион дээрэ олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлүүдэй командануудай хоорондо футболлоор мурьсөөн үнгэргэгдөө. Энэ түрүүшын мурьсөөндэ б команда хабаада гэжэ өнсдөө. Манайше сониной команда энэ мурьсөөндэ хабаадаһан байна. Хэрбээ бусад газетэнүүд нэгэ суглуулагдамал команда табиһан байгаа һань, манай сонин амяараа команда суглуулаха наадаа. Тийхэдэ тэдэнэй нилээн урагшатайгаар наадажа, эрхим гурбанай тоодо орожо шадаһыне энде тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Гансал «Ариг Ус» ТРК-гай команданаа

оройдоол нэгэ очко гартажа, өөһдэрингөө бүлэг соо хоёрдохи нуури эзэлжэ баатай байгаа. Тэршэлэн гурбадахы нуури эзэлхын шлөө нааданга БГТРК-гай командые 3:0 тоогоор шүүгээ. Харин түгээхэлэй нааданга «Ариг Ус» ТРК республикын газетэнүүдэй суглуулагдамал командые 1:0 гэхэн тоотойгоор шүүжэ, түрүүшын нуури эзэлээ. Ород-Британ хүтэлбэрийн дээдэ һургуули ба «Бурятхлебпром» АО энэ мурьсөөнэй гол спонсорнууд боложо, шангай нуури эзэлгшэдтэ тусхай бэлэгүүдые дамжуулан байна. А. ГЕРГЕНОВ.

«Буряад Республикын Президентын, Буряад Республикын Арадай Хуралай, Буряад Республикын Правительствоын актуудай, Буряад Республикын Хуулинуудай хүсэндөө оролго ба төлилхо гурим тухай» Буряад Республикын Хуулитай зохилдуулан Буряад Республикын Хуулинуудыг энэ дугаарта төлилхөмнай.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

«Бага хэмжээнэй олзын хэрэг эрхилэгшэдтэ налог ашалгыг, тэдэнэй тоо бүридхэл болон тоосоонь соморлоһон гурим тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдыг оруулха тухай

Статья 1. «Бага хэмжээнэй олзын хэрэг эрхилэгшэдтэ налог ашалгыг, тэдэнэй тоо бүридхэл болон тоосоонь соморлоһон гурим тухай» Буряад Республикын Хуулида Буряад Республикын Арадай Хуралай хуулига дансанууд, №18, 1997 он, № 23, 1998 он, №3, 1999 он) удаадахи хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдыг оруулха:

1. 4-дэхи статьягай 2-дохи пункттын таблицада:
 - а) 12-дохи мур ингэжэ найруулха: «бөөнөөр худалдалга 1000»
 - б) иимэ найруулгатай 13-дахи ба 14-дэхи мурнуудыг нэмэхэ: гадаадын экономикаса ажал ябуулга 3000 бусад түхэлэй ажал 40".
2. 5-дахи статьягай 9-дэхи пункт болуулха.

Статья 2. Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.
Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Үдэ хото
1999 оной мартын 23
№ 134-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

Республикын шубуунай фабрикануудта мунгэ һомололгодо, минеральна үтэгжүүлгэ худалдан абалгада болон хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдыг үнгэргэлгэдэ урьһаламжын мунгэн зөөри абахынь тулада акционерно-коммерческэ «СБС-АГРО» банкын түлөө Россин Федерациин Түбэй банкын урда Буряад Республикын Правительствоын гар даажа абалга тухай

Статья 1. Россин Федерациин Правительствоын 1998 оной декабриин 29-ной «1999 ондо шубуу үсхэбэрилгын ажахын анаг үрэ дээшэлүүлхэ талаар хойшолуулашагүй хэмжээнүүд тухай» 1579-дэхи дугаарай, 1998 оной декабриин 20-ной «Хүдөө ажахын үйлэдбэрилэгшэдыг 1999 ондо минеральна үтэгжүүлгээр ба ургамал хамгаалха химийн бодосуудаар хангаха хэмжээнүүд тухай» 1527-дохи дугаарай тогтоолнуудыг бөөдүүлгын хэмжээн соо, мун хабарай тарилгын хүдэлмэри үнгэргөжэ зорилготойгоор дун хамта 26 миллион түхэригэй хэмжээнэй урьһаламжа абахынь тулада Россин Федерациин Түбэй банкын урда акционерно-коммерческэ «СБС-АГРО» банкын түлөө гар даажа абахынь Буряад Республикын Правительствоада зүбшөөхэ, тэрэ тоодо:

- республикын шубуунай фабрикануудта мунгэ һомололгодо 11 миллион түхэриг жэл хахад сагай болзорто;
- минеральна үтэгжүүлгэ худалдан абалгада 5 миллион түхэриг жэл хахадай болзорто;
- Россин Федерациин Хүдөө ажахын министрствын хүнгэлэлгэтэй урьһаламжын тухай жасаһаа республикын хүдөө ажахын үйлэдбэрилэгшэдтэ үгтэхэ 10 миллион түхэриг 2000 оной январийн 1 болотор.

Статья 2. Гар даалгын талаар уялгануудай дүүргэлтыг 1999-2000 онуудай республикын бюджетэй гаршын хубийн хамгаалагданаан статьягаар хараалхыень Буряад Республикын Правительствоыг уялгаха.
Статья 3. Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.
Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Үдэ хото
1999 оной мартын 23
№ 136-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

Медицинын уялгата страхованиин Буряадай территориальна жасын 1998 оной бюджетые гүйсэдхэлгэ тухай

Статья 1. Медицинын уялгата страхованиин Буряадай территориальна жасын (саашадаа - жаса) 1998 оной бюджетые гүйсэдхэлгэ тухай тоосоо оршын талаар 210378 мянган түхэригөөр, гаршын талаар 205964,6 мянган түхэригөөр баталха.

Статья 2.

Жасын 1998 оной бюджетэй оршыг баталха гэбэл:	мянг. түх.
- 1998 оной январийн 1-нэй байдалаар мунгэнэй үлэгдэл	8583,5
- страховой түлбэринүүд	105858,7
- ажал хэдэггүй зондо шотагай бюджетүүдхээ түлэгдэл мунгэн	78426,1
- федеральна жасын мунгэн туһаламжа	13500,0
- саг зуура сүлөөтэ байһан мунгэ хэрэглэлгэхээ ороһон олзо оршо	
- бусад оршонууд (нэмэлтэ түлбэри, жэл ба бусад)	3392,1
- хотоһоо гадуур ажаһуудаг эрхэтэдыг эмшэлхэнэй түлөө ороһон мунгэн	617,6
Оршоһо бүхыдөө:	210378,0

Статья 3. Жасын 1998 оной бюджетэй гаршыг баталха гэбэл:

- медициннын уялгата страхованиин территориальна программада мунгэ һомололго	190731,6
--	----------

- тэрэ тоодо:	
- ажал хэдэггүй зондо шотагай бюджетхээ ороһон түлбэрини ашаар	78426,1
- элүүрыг хамгаалгын эмхи зургаануудыг материально-техническэ ба эмэй талаар хангалгада мунгэ һомололго	1560,5
- һэргылэмжын хэмжээ ябуулгануудта мунгэ һомололго	200,0
- налогууд	
- территориальна жасыг ба филиалуудыг хангалга	6637,2
- зунай үедэ үхибүүдыг элүүржүүлгэ	250,0
- медициннын уялгата страхованиин байгууламжада оруулагдаагүй эмшэлгын эмхи зургаануудта мунгэ һомололго	1489,8
- бусад шотагуудта медициннын туһаламжа үзүүлдхэнэй түлөө түлбэри	2415,7
- хотоһоо гадуур ажаһуудаг эрхэтэдыг эмшэлхэнэй түлөө эмшэлгын эмхи зургаануудта мунгэ бусаалга	617,6
- медициннын страховой эмхипүүдтэ хэрэг эрхилэлгын гаргашанууд	1465,4
- бусад гаргашанууд	596,8
Гаршань бүхыдөө:	205964,6
1999 оной январийн 1-нэй байдалаар мунгэнэй үлэгдэл	4413,4

Статья 4. Медицинын уялгата страхованиин территориальна программада мунгэ һомололгын гаргашануудыг 1998 ондо Буряад Республикын аймагууд болон хотонуудаар 190731,6 мянган түхэригөөр баталха, тэрэ тоодо:

Аймагууд, хотонууд	Страховой түлбэринүүдэй ашаар	Бюджетэй түлбэринүүдэй ашаар
Баргажанай	2740,2	3505,6
Баунтын	2061,1	3630,9
Бэшүүрэй	2338,8	2318,2
Зэдын	2529,1	3286,4
Яруунын	1613,9	1628,1
Загарайн	4363,9	2512,7
Захаамитай	2468,0	3622,2
Ивалгын	1334,3	2373,7
Кабанскын	6134,8	5780,2
Хэжэнгын	1984,2	2630,8
Хурамханай	2162,2	2673,2
Хяагтын	3278,1	4166,0
Муйскын	2324,8	2034,0
Мухар-Шэбэрэй	2373,3	4279,1
Ахын	910,3	2557,6
Прибайкалийн	2861,1	1540,4
Хойто-Байгалай	4022,6	1726,3
Сэлэнгын	5861,7	11170,5
Тарбагатайн	1618,3	1475,4
Түхэнэй	2129,9	3365,9
Хорини	1964,7	2216,1
Улаан-Үдэ хото	44448,1	8407,6
Северобайкальск хото	6506,4	1525,2
Республикын эмхи зургаанууд	4275,7	
Бүхыдөө	112305,5	78426,1

Статья 5. Буряад Республикын тус Хуули албан ёһоор хэблэгдхэн үдэрһөө хүсэндөө орохо.
Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Үдэ хото
1999 оной мартын 25.
№148-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

«Буряад Республикын харгын территориальна жаса тухай» Буряад Республикын Хуулида нэмэлтэ оруулха тухай

Статья 1. «Буряад Республикын харгын территориальна жаса тухай» Буряад Республикын Хуулида (Буряад Республикын Верховно Советэй хуулига дансанууд, 1993 оной №8; 1994 оной №9, №11; Буряад Республикын Арадай Хуралай хуулига дансанууд, 1995 оной №5 (16), №8 (19); 1996 оной №13 (23); №13 (24); 1998 оной № 24 (35); 1999 оной № 3 (39), «Бурятия» сонин, № 120, 1993.06.29; №230, 1993.12.01; №134, 1995.07.20; №180, 1995.09.22; №78, 1996.04.25; №128, 1996.07.11; №53, 1998.03.24; №25, 1999.02.10) инмэ хубилалта оруулха:
5-дахи статьягай 4-дэхи пунктда инмэ удхатай абзац нэмэхэ: « - үндэһэтэй паркнууд».

Статья 2. Тус Хуули албан ёһоор хэблэгдхэн үдэрһөө хүсэндөө орохо.
Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Үдэ хото
1999 оной мартын 26
№155-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

Медицинын уялгата страхованиин Буряадай территориальна жасын 1999 оной бюджет тухай

Статья 1.

Медицинын уялгата страхованиин Буряадай территориальна жасын (саашадаа-жаса) 1999 оной бюджетде оршын талаар 350190,3 мянган түхэригөөр, гаршын талаар 350190,3 мянган түхэригөөр баталха.

Статья 2.

Жасын 1999 оной бюджетдэй оршо удаадахи зүйлнүүдхээ бүридэхэ гээд тогтооно: мянг.түх.

- 1999 оной январин 1-дэ үлөөгдээн мүнгэн	4413,4
- страховой түлбэринүүд	142585,0
- ажал хэдэггүй хүнүүдэй страхованида бюджетдээ ородог түлбэри	198631,7
- саг зуураар сүлөөтэ байдаг мүнгэ хэрэглэлгэхээ ороhon олзо оршо	
- хотоhoо гадуур ажалуудаг эрхэтэды эмшэлэлгын түлөө мүнгэ бусаалга	480,0
- бусад олзо оршонууд (нэмэлтэ түлбэри, яла г.м.)	4080,2

Статья 3.

1999 ондо жасын бюджетдэй мүнгэ удаадахи зорилгонуудта номолхо:

- медициннын уялгата страхованиин территориальна программые хангалгада, тэрэ тоодо	333024,3
--	----------

Аймагууд, хотонууд	Страховой түлбэринүүд (мян.түх.)	Бюджетдэй мүнгэн (мян.түх.)
Баргажанай	3584,3	9823,0
Баунтын	2792,0	6654,8
Бэшүүрэй	3200,9	6167,0
Зэдын	3240,8	7759,4
Яруунын	2423,9	5817,6
Загарайн	5623,8	16358,8
Захааминай	3472,9	9767,0
Ивалгын	1864,4	4237,0
Кабанскын	8617,0	15105,4
Хэжэнгын	2602,4	5389,0
Хурамхаанай	2396,3	6600,8
Хяагтын	3831,9	8253,0
Муйскын	4069,3	2424,0
Мухар-Шэбэрэй	3383,2	5180,0
Ахын	686,5	2695,3
Прибайкалин	3095,0	5741,8
Хойто-Байгалай	2972,1	4194,2
Сэлэнгын	7649,4	16836,9
Тарбагатайн	1957,8	3777,5
Түнхэнэй	2801,9	5518,2
Хорин	2201,4	6243,0
Улаан-Үдэ хото	52489,3	39588,0
Северобайкальск	9436,1	4500,0
Бүхыдоо:	134392,6	198631,7

- элүүрье хамгаалгын талаар зарим хэмжээ ябуулануудта мүнгэ номололго	3300,0
- хэмжээтэй страховой нөөсө бүридүүлгэ	4678,0
- нэргылэмжын хэмжээ ябуулануудта мүнгэ номололго	630,0
- жасые ба тэрэнэй филиалуудые хангалга	6558,0
- зунай үедэ үхибүүдые элүүржүүлгэ	300,0
- эмшэлгын эмхи зургаануудые компьютер ба програмануудаар хангалга	1000
- 2000 оной январин 1-дэ үлөөгдэхэ мүнгэн	700,0

Статья 4.

Нютагай өөхэдэн хүтэлбэринин зургаануудай зүгһөө ажал хэдэггүй хүнүүдэй страхованида үгтэдэг бюджетдэй мүнгэн медициннын территориальна нэгдэлнүүдтэ бүхыдөө дамжуулан үгтэхэ ёһотой гээд тогтоохо.

Статья 5.

Ажал хэдэггүй зоной медициннын уялгата страхованида бюджетдээ ородог түлбэрин тоосоондо медициннын эмхи зургаануудай ашаглалан дулаанай ба зайн галай элшэ хүсэнэй түлөөлөнэй 10 процент хүрэтэр хэмжээн соо нютагай өөхэдэн хүтэлбэринин толгойлогшонор хүсэлдүүлхэ гээд тогтоохо.

Статья 6. Ороhon страховой түлбэринүүдхээ «Эмүүд ба шарха уядаг хэрэгсэлүүд» гэнэн статьяда мүнгэ номолхо хэб хэмжээнэй 30 процентые эмэй зүйлнүүдые түбэй гуримаар абалгада шэглүүлхээр хараалхыень жасада дурадхаха.

Статья 7.

Хүнэй хубида хараалан илгэһан хэб хэмжээнэй ба страховани хүүлэһэн ажал хэдэг хүнүүдэй тоотой зохилдуулан, страховой түлбэринүүдые хубаарилха гээд тогтоохо.

Статья 8. Медициннын уялгата страхованиин программын мүнгэнһөө эмшэлэлгэдэ мүнгэ оруулаха гурим ба арга түхэлнүүд Буряад Республикын Правительствын, медициннын мэргэжэлтэдэй эблэлэй, медициннын страховой эмхинүүдэй, Буряад Республикын профсоюзудай соведэй болон жасын хоорондох тарифна хэлсээгээр тодорхойлогдодог.

Статья 9. Медициннын уялгата страхованида страховой түлбэринүүдые суглуулаха талаар үри доошолуулаха зорилготойгоор эмнэлгэ-нэргылэмжын эмхи зургаануудай үрини хэмжээгээр хоорондоо тоосолгыень жаса хангаха.

Статья 10.

Буряад Республикын тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото
1999 оной мартын 26
№150-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

Буряад Республикын харгын территориальна бюджетдээ гадуур жасын 1999 оной бюджет тухай

Статья 1. Буряад Республикын харгын территориальна бюджетдээ гадуур жасын 1999 оной бюджетде 335,6 млн. түхэригэй оршотойгоор баталха.

Статья 2. Буряад Республикын харгын территориальна бюджетдээ гадуур жасын олзо 1999 ондо нимэ нөөсөнүүдхээ бүридэхэ гэжэ тогтоохо:

- автомобильна харгы ашаглагшадта тохогодог налог	176,7
- транспорттын зүйлнүүдэй эзэдтэ тохогодог налог	44,7
- транспорттын зүйлнүүдые худалдан абалгада тохогодог налог	6,7
- федеральна харгын жасаһаа тусхай шэглэлээр тодорхой болзортө үгтэдэг мүнгэн туһаламжа ба тэдхэмжэ	107,5

Статья 3. Буряад Республикын харгын территориальна бюджетдээ гадуур жасын мүнгэн зөөрине 1999 ондо нигэжэ хэрэглэхэ гэбэл:

1. Нютагай ашаглагдажа байгаа харгыннуудые ба хаарбазатай гарасануудые бүтэн байлгалга	72,0
2. Нютагай ашаглагдажа байгаа харгыннуудые захиабарилга	39,1
3. Нютагай харгыннуудые ба харгы дээрэхи түхээрэлгэнүүдые барилага ба шэнэдхэлгэ	127,9
4. Багажа хэрэгсэл, машина болон оньһонуудые худалдан абалга	25,0
5. Проектно-бэдэрэлгын хүдэлмэринүүд	5,0
6. Хүдөөгэй харгыннуудые хэмдэнь хүргэжэ, хамтын хэрэглэмжын харгыннуудай тоодо оруулалгын гаргашанууд	30,0
7. Газарай түлбэри	20,0
8. Улаан-Үдэ хотын үйлсэнүүдэй хүгжэлтэдэ хубяраа хабаадалга, тэрэ тоодо Буряадай «Динамо» бүлгэмэй Эдиршүүл ба үхибүүдые хамгаалгын республикын түбэй ябуулдаг хүдэлмэридэ	0,1
9. Гүрэнэй налог татабаринин Буряад Республикадахи инспекцидэ налогой мүнгэ суглуулбари бөөлүүлһэнэйнь, орожо байһан мүнгэ бүридхэнэйнь түлөө түлбэри	1,9
10. Буряад Республикын харгын аюулгүйн инспекцидэ транспорттын эзэдхэ налог ба транспорттын зүйлнүүдые худалдан абалгын налог суглуулхада туһаланайнь түлөө түлбэри	0,1
11. Тусхай нөөсэдэ	9,1

Статья 4. Тус Хуулин 3-дахы статьягай 1-3 хубинуудта хараалагдаһан мүнгэ республикын аймагуудай ба объектиүүдэй хоорондо хубаарилхыень харгын жасын соведтэ даалгаха.

Статья 5. Хаарбазатай гараса ашаглахада хүнгэлэлгэнүүдые үгэхэ тухай асуудал хаража үзэхыень харгын жасын Советтэ даалгаха.

Статья 6. 1999 ондо харгын территориальна жасын нөөсын мүнгэн зөөрине Харгын территориальна жасын нөөсэ тухай дүримтэй зохилдуулан, харгын жасын совет гаргашадаг.

Статья 7. Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хойшо хүсэндөө орохо. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото
1999 оной мартын 26
№ 157-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

Буряад Республикын Хүгжэлтын бюджет тухай

Буряад Республикын тус Хуули ашаг үрэ ехэтэй удаан болзорой мүнгэ номололгын проектиүүдтэ (саашадаа удаан болзорой мүнгэ номололгын проектиүүд) мүнгэ оруулагшадые конкурсын үндэһоор шэлэн, гүрэнэй зүгһөө дэмжэхээр, үгы наа, тэдэпэртэ гүрэнэй зүгһөө найдуулга үгэжэ гү, али бусаалтататайгаар, түлбэритэйгоор, тодорхой болзорой сэхэ үгтэхөөр хараалагдаһан республиканска бюджетдэй мүнгэн зөөрине бүридүүлгын ба тэрэниие гаргашалгын хуулига болон эмхидхэлэй үндэһэ тодорхойлоно.

Статья 1. Буряад Республикын Хүгжэлтын бюджет
1. Буряад Республикын Хүгжэлтын бюджет (саашадаа Хүгжэлтын бюджет) республиканска бюджетдэй гол шухала гаргашануудай бүридэлдэ оролсодог хубинь болодог ба удаан болзорой мүнгэ номололгын проектиүүдтэ урьһаламжа үгэхыи, номололго хэхын ба найдуулга хангахын тулада Буряад Республикын тус Хуулиар тогтоогдоһон гуримаар ашаглагдадаг.
2. Хүгжэлтын бюджетдэ үгтэдэг мүнгэн зөөрин хэмжээ Буряад Республикын ээлжээтэ жэлэй республиканска бюджет тухай Хуулиар тогтоогдодог.
3. Удаан болзорой номололгонуудта урьһаламжалга, номололго ба лаб найдуулан хангалга Хүгжэлтын бюджетдэй мүнгэнэй тоосоогоор Буряад Республикын тус Хуулин 5-дахы ба 7-дохи статьянуудаар тодорхойлогдоһон эрхэ байдала бөөлүүлгэдэг.

Статья 2. Хүгжэлтын бюджетдэй мүнгэн зөөрине бүридүүлгэ зүйлнүүд
1) Хүгжэлтын бюджетдэй мүнгэн зөөри иимэ зүйлнүүдхээ бүридэдэг гэбэл:
а) республикын мэдэлдэ байдаг эд зөөрине ашаглалгаһаа ба худалдалгаһаа абалһан республиканска бюджетдэй өөрын олзо оршын зарим хубинһаа;
б) удаан болзорой мүнгэ номололгын проектиүүдтэ Хүгжэлтын бюджетдээ мүнгэ оруулаха бин болгоһон республикын зөөрин объектиүүдые ашаглалгаһаа ба үмсэлэлгэһөө ороhon республиканска бюджетдэй олзо оршоһоо;
в) республикын үнэгэ саархануудые худалдалгаһаа республикын бюджетдэ ээлжээтэ жэлэй «Буряад Республикын бюджет тухай» Хуулиар тогтоогдоһон хубинһаа ороhon мүнгэнһөө;
г) бусаалтататайгаар, түлбэритэйгоор, тодорхой болзортотойгоор уриц хэгдэһэн бюджетигэ номололгонуудһаа абалһан мүнгэн зөөринһөө;
д) Буряад Республикын хуулинуудта хараалагдаһан бусад арга нөөсөнүүдхээ.
2) Хүгжэлтын бюджетдэй мүнгэн зөөри Буряад Республикын Национальна банкдахи Финансын министерствын тусхай дансада суглуулагдадаг.

Статья 3. Хүгжэлтын бюджетдэй мүнгэн зөөрине ашаглалга
1. Хүгжэлтын бюджетдэй мүнгэн зөөри хайшан гэжэ гаргашалагдадаг гэ гэбэл:
- Буряад Республикын тус Хуулигай зохилдуулан, конкурсын дүнгөөр шэлэжэ абалһан инвестициин проектиүүдтэ мүнгэ номололгодо;
- Хүгжэлтын бюджетдэй мүнгэнэй тоосоогоор инвесторнүүдтэ Буряад Республикын Правительствын зүгһөө үгтэһэн гүрэнэй найдуулануудай талаар уялганууды дүүргэлтэдэ Буряад Республикын Правительствын тогтооһон гуримаар.
2. Урьһаламжада ба удаан болзороор мүнгэ номололгодо Хүгжэлтын бюджетдэй мүнгэн имагал бусаалтататай, түлбэритэй, тодорхой болзороор гэнэн эригэлтэй конкурсын үндэһөөр хэрэглэгдэдэг.
3. Хүгжэлтын бюджетдэй саг зуура сүлөөтэй байһан мүнгэн зөөрине бюджетдэ хабаатай проектиүүдые бөөлүүлгэтэй холбоогүй мүнгэн сангай ажал ябуулгада ашаглажа болохогүй.

Статья 4. Хүгжэлтын бюджетдэе хүтэлбэрилгэ
1. Хүгжэлтын бюджетдэй хүтэлбэри Буряад Республикын Правительство бөөлүүлдэг.
2. Урьһаламжада ба удаан болзороор мүнгэ номололгодо Хүгжэлтын бюджетдэй үндэһэн дээрэ Буряад Республикын Правительствоын түлөөлһэн агент:
а) Хүгжэлтын бюджетдэй шууд хүтэлбэри бөөлүлдэг;
(Үргэлжэлэлын 5-дахы шоурта).

б) удаанаар мүнгэ номлолын проектуудыг шэнжлэдэг, сэгнэдэг, Буряад Республикын Конкурсын комиссида шэлэжэ абахыень дамжуулдаг;

в) инвесторнуудай мүнгэнэй болон бюджетдээ үгтээн мүнгэнэй тоосоо тааруулан, проектуудтэ мүнгэ номлолго хангадаг;

г) Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэнэй тоосоогоор инвесторнуудтэ Буряад Республикын Правительствын лаб найдуула үгэхын тулада саархан дансануудыень бэлдэдэг;

д) проектуудыг Россин Федерациин Экономикын министрствын дурадхана гуримаар бэлдэхэдэ туна хангамжа үзүүлдэг.

3). Буряад Республикын Правительств ба Буряад Республикын Правительствын түлөөлэгэтэ агент эрхэтэнэй-хуули хэлсээ баталдаг, тэрээн соо талуудай эрхэ, уялга ба харюусалга, мүн баһа Буряад Республикын Правительствын түлөөлэгэтэ агентдэ түлэгдэхэ мүнгөөр урмашуулгын хэмжээн ба гурим тодорхойлогдодог.

4). Хүгжэлтын бюджетэ хүтэлбэрлэхэ ажал ябуула Буряад Республикын тус Хууляар, Буряад Республикын бусад хуулинуудаар ба гуримшуулгын-хуулинта бусад актуудаар гуримшуулагдадаг.

Статья 5. Буряад Республикын Правительствын найдуулануудыг үгэлгэ

1. Буряад Республикын Правительствын найдуула хадаа тус Хуулитай зохиладуулан, удаан болзороор мүнгэ номлолын проектдэ үгтээн мүнгэ урьһаламжын хэлсээгээр тогтоогдоһон болзорто урьһалан абагшын бусаагагүй ушарта Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэнэй тоосоогоор урьһалан үгэгшэдэ зарим хубинень хүсэдүүлэхэ гэшшэ Буряад Республикын Правительствын уялга болоно.

2. Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын найдууланууд конкурсын үндэһөөр үгтэдэг.

Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын найдуула Россин Федерацида болон Буряад Республикада байдаг, байдаггүйше юридическэ болон хубини шуурнуудай урьһаламжын эмхинүүдэй аша туһада адли эрхээр үгтэдэг.

Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэнэй тоосоогоор үгтэдэг Буряад Республикын Правительствын найдуулгын хэмжээнэй ба урьһаламжа үгэгшын тодорхой проект бэлүүлгын тулада үгтээн мүнгэн зөөрин хэмжээнэй хоорондох тэпсүүриг республикын ээлжээтэ жэлэй бюджет тухай Хуулитай, мүн тус Хуулитай зохиладуулан, Буряад Республикын Правительств тогтоодог.

Буряад Республикын Правительствын гуримшуулгын актуудаар гү, али Буряад Республикын хуулинуудаар элдэб түхэлэй проектуудэй илган хараалагдаһан байгаа хаань, дээрэ дурсагдаһан хэб хэмжээн илгаатай байжа болохо.

Статья 6. Удаан болзорто мүнгэ номлолын конкурсуудыг үгтээн гурим

Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын найдуула мүнгэ номлолгодо үгэхэ гү, али Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор мүнгэ номлолгодо бусаалтатай, түлбэритэй, тодорхой болзорой эрилтэтэйгээр мүнгэ үгэхэ гэгэн конкурсуудыг үгтээн гурим Буряад Республикын Правительств тогтоодог.

Статья 7. Удаан болзорой проектуудтэ мүнгэ номлолгодо Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын мүнгэ ба найдуула үгэхэ эрхэ түхэсэнүүд ба гурим

1. Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэн зөөрин тоосоогоор мүнгэ номлолгодо Буряад Республикын Правительствын найдуула үгэлгэ ба инвесторнуудтэ Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор мүнгэ үгэлгэ нимэ ушарнуудтэ бэлүүлэгдэдэг гэбэл:

- Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор үгтээн гүрэнэй найдуулгын гү, али инвестициин проектдэ Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор номлолгоһон түхэриг бүхэнэй республикын бюджеттэ оруула ашаг үрын ондоо проектуудтэ орходоо ехэ байхадань;

- мүнгэ номлолгын бүхы хэмжээнэй 20 процентһээ бага бэшыень, харин ехэ хэмжээнэй проектуудтэ (США-гай 10 млн. долларһоо үлүү сэгнэй) 10 процентһээ бага бэшыень өөрынгөө мүнгэн зөөри удаан болзорой мүнгэ номлолгын проектдэ урьһалагшын оруулбал;

- үмсын капиталтай хамтаржа, аза туршан номлолгыг үгтэдхөө хаань (проектдэ гүрэнэй сугтаа удаан болзороор мүнгэ номлолгоор бэлэн байһан хубини мүнгэ номлолгодой ба урьһалагшадай бии байла, тэрэ тоодо номлолгодо гүрэнэй талһаа лаб хангагдаагүй өөрын мүнгэнэй байбал).

2. Хүгжэлтын бюджетдээ мүнгэн зөөри нимэ ёһо гуримаар үгтэдэг гэбэл:

- конкурсно шэлэгдэһэн проектуудтэ мүнгэ номлолгодой өөрын мүнгөөр болон бюджетэй мүнгэндэ нэмэри болохо мүнгэн хангай ондоо нөөсөнүүдээр хангагдаһан байбал, тус проектуудтэ мүнгэ урьһалагшын аргаар;

- удаан болзорто мүнгэн зөөри номлолгын проектуудыг бэлүүлдэг коммерческэ эмхинүүдтэ, уставинь хэлсээтэ зөөридэ Буряад Республикын Правительствын хубини бии болоһон гү, али нэмэһэн ушарта мүнгэ зөөри тэдэндэ сэхээр дамжуулаһанай аргаар.

3. Удаан болзороор мүнгэ номлолгодой проектуудтэ урьһаламжа үгэлгэ, тэдэниг бэлүүлэхэдэ хэрэгтэй эд бараанай, туна хангамжын түлөөһэнэй түхэлөөр Буряад Республикын Правительствын түлөөлэгэтэ агенттэй хэлсэһэн хэмжээгээр ба тодорхойһон графикаар бэлүүлэгдэдэг. Зарим ушарта Буряад Республикын Правительствын шийдхэбэрээр инвесторнуудтэ дансада мүнгэ оруулан номлолго болодог.

4. Удаан болзорто мүнгэн зөөри номлолгын проектуудтэ урьһаламжа үгэлгэ ба найдуулан хангалга шата шатаар бэлүүлэгдэжэ болоно.

5. Шата бүхэниг хангахадэ хэрэгтэй бүхы мүнгэнэй хэмжээндэ Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор үгтэдэг мүнгэнэй хуби Буряад Республикын тус Хуулигай зохиладуулан, тус проектуудтэ Буряад Республикын Правительствын тогтооһон дээдэ хэмжээнһээ ехэ байха ёһогүй.

6. Урьһалагшадай мүнгэн зөөрин Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэнэй тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын найдуулан хубинь шата бүхэндэ Буряад Республикын тус Хуулигай зохиладуулан тус проектуудтэ Буряад Республикын Правительствын тогтооһон дээдэ хэмжээнһээ ехэ байха ёһогүй.

7. Удаан болзорой мүнгэн зөөри номлолгын проект бүхэндэ мүнгэ оруула аяараа гурим зохёгдохо зэргэтэй, тэрэ тоодо бүхы номлолгодой мүнгэ дамжуула график, тус проектыг мүнгэн зөөрээр хангалгада гүрэнэй хабаадалгын хэмжээн ба түхэл, Хүгжэлтын бюджетдээ абтаһан мүнгэн зөөрин бусаалга хангалга (барюулгын гурим гү, али финансын эмхинүүдэй баадхалга болон бусаалга хангах бусад арганууд).

Статья 8. Хүгжэлтын бюджетдээ оруулагдаһан мүнгэн зөөрин бусаалга

Хүгжэлтын бюджетдээ оруулагдаһан мүнгэн зөөри нимэ аргануудаар бусаагдадаг гэбэл:

Хүгжэлтын бюджетдээ мүнгэн урьһаламжа абагшадай үриг бусаалгын, мүнгэ ашаглаһанай түлөө түрэсыень түлэлгын, мүн баһа Буряад Республикын хуулинуудаар ба урьһаламжа абагшын ба Буряад Республикын Правительствын түлөөлэгэтэ агентын хоорондо баталагдаһан хэлсээгээр хараалагдаһан яла түлэлгын;

Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын найдуула үгэхэдэ, барюула болгожо хэрэглэһэн эд зөөри худалдан гү, али бусаалгын, түлэлгын ба тодорхой болзорой эрилтэтэйгээр урьһалан, проектдэ мүнгэ оруулагдай байбал, урьһаламжа абагшын гэмээр проект бэлүүлгын болиходо, мүн урьһаламжа абагшын ба Буряад Республикын Правительствын түлөөлэгэтэ агентын хоорондох хэлсээгээр хараалагдаһан бусад мүнгээ тэхэриуулгын ушарнуудтэ.

Статья 9. Хүгжэлтын бюджетэй зорилгоудыг бэлүүлэгдэ Буряад Республикын шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин хабаадалга

1. Буряад Республикын шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин зургаанууд тэдэнэй дэбисхэр дээрэ Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын найдуулгатай үгэхэ гү, али бусааха, түлэхэ ба тодорхой болзор сахиха эрилтэтэйгээр мүнгэ урьһалан номлоһон проектуудыг дэмжэһэн тобшололнуудыг үгэхэ, тэдэниг бэлүүлэгдэ хабаададаг.

Буряад Республикын ба Россин Федерациин хуулинуудай эрилтэнүүдтэ зохиладуулан найдуула үгэхэ, шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин тоосоогоор бусаалгын, түлэлгын ба тодорхой болзорой эрилтэтэйгээр урьһаламжа үгэхэ, үгы наа, мүнгэ сэхэ номлолго, мүн Буряад Республикын тус Хуулиг, Буряад Республикын ба Россин Федерациин хуулинуудыг хараада абажа, Буряад Республикын шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин тодорхойһон бусад аргануудаар Буряад Республикын шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин зургаанууд удаан болзорто мүнгэ зөөри номлолгын дурсагдаһан проектуудыг дэмжэжэ болодог.

2. Буряад Республикын шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин найдуула нимэ аргануудаар үгтэжэ болохо гэбэл:

Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэн зөөри абагшадай Буряад Республикын Правительствын үмэнг абаһан уялануудаа бэлүүлгыг хангалгын;

Хүгжэлтын бюджетэй тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын найдуулгагүй проектдэ мүнгэ номлолгын хубинг найдуулгын.

Хүгжэлтын бюджетэй удаан болзороор мүнгэ номлолгын конкурсно хабаадалгын тулада шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин зургаануудай тобшололтой заагагүй хэрэгтэй проектуудыг Буряад Республикын Правительств тодорхойлдог.

Статья 10. Хүгжэлтын бюджетэй гүйсэдхэлгын хангалга

1. Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэн зөөри хэрэглэгыг республикиска бюджетэй мүнгэн зөөрин тоосоогоор Буряад Республикын Правительствын үгтээн найдуулгын хубидань хангалта Буряад Республикын бюджетэй гүйсэдхэлгыг хангалтай адыар бэлүүлэгдэдэг. Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэн зөөрин ашаглаһан тухай тоосоон Буряад Республикын Арадай Хуралда үзүүлэгдэдэг.

2. Хүгжэлтын бюджетэй мүнгэн зөөри ашаглаха талаар Буряад Республикын Правительствын ба Буряад Республикын Правительствын түлөөлэгэтэ агентын ажал ябуулгыг Буряад Республикын Арадай Хуралай даалгабарыар Буряад Республикын Тоололгын палата шалгадаг. Тус шалгалта тухай тоосоон Буряад Республикын Арадай Хуралда үзүүлэгдэдэг.

Статья 11. Буряад Республикын тус Хуулин хүсэндөө оролго

Буряад Республикын тус Хуули албан ёһоор тунхаглагдаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото, 1999 оной мартын 26. №159-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

«Улаан-Удэнская тонкосуконная мануфактура» гэжэ хаамал түхэлэй акционернэ бүлгэмэй бүд нэхэлгын түхээрлэгэнүүдыг худалдажа абалгада мүнгэ номлолго зорилготойгоор США-гай Экспортно-импортнэ банкын удаан болзорой урьһаламжа абахын түлөө Россин Федерациин Правительствын урда

Буряад Республикын Правительствын гар дааж абаха тухай

Статья 1. Россин Федерациин Правительствын 1999 оной январини 29-дэ абаһан 172-р дугаарай Америкын инвестициин урьһаламжын тоосоогоор худалдажа абтаха технологическа түхээрлэгэнүүдэй болон туна хангамжануудай тоодо «Улаан-Удэнская тонкосуконная мануфактура» гэжэ хаамал түхэлэй акционернэ бүлгэмэй бүд нэхэлгын түхээрлэгыг оруула тухай» захиралгыг бэлүүлэн, США-гай Экспортно-импортнэ банкһаа 11,78 миллион долларой хэмжээнэй инвестициин урьһаламжа абахын тулада Россин Федерациин Правительствын урда «Улаан-Удэнская тонкосуконная мануфактура» гэжэ хаамал түхэлэй акционернэ бүлгэмэй түлөө гар дааж абахыень Буряад Республикын Правительствда зүбшөөхэ.

Статья 2. «Улаан-Удэнская тонкосуконная мануфактура» гэжэ хаамал түхэлэй акционернэ бүлгэмэй түлөө Россин Федерациин Правительствын урда 11,78 миллион долларой хэмжээндэ Буряад Республикын Правительствын гар дааж абага тус Хуули баталан абаһан саһаа хүсэндөө орохо.

Статья 3. Гар даалгатай холбоотой уялгын дүүргэлтэ 1999-2004 онуудай бюджетэй гаршын хубинг хамгаалагдаһан статьягаар хараалхыень Буряад Республикын Правительствда даалгаха.

Статья 4. Хүсэндөө байһан гуримаар «Улаан-Удэнская тонкосуконная мануфактура» гэжэ хаамал түхэлэй акционернэ бүлгэмтэй гар дааж абагын ба акцинуудыг барюулгын хэдсээнүүдыг баталхыень Буряад Республикын Правительствда даалгаха.

Статья 5. Буряад Республикын тус Хуули албан ёһоор тунхаглагдаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото, 1999 оной мартын 26. №161-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

«Буряад Республикын шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин зургаануудай хангалта тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалта оруула тухай

Статья 1. «Буряад Республикын шотагай өөһэдэн хүтэлбэрин зургаануудай хангалта тухай» Буряад Республикын Хуулида (Буряад Республикын Арадай Хуралай хуулинта дансанууд, №7 (18), 1995 он) удаахи хубилалта оруула: 39-дэхи статья соо «зургаан харын» гэжэ үгэнүүдыг «арбан хоёр харын» гэгэн үгэнүүдээр нэлгэхэ.

Статья 2. Тус Хуули албан ёһоор хэблэгдэһэн үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото, 1999 оной мартын 26. №165-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

«Буряад Республикын Арадай Хуралай Тоололгын палата тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдыг оруула тухай

Статья 1. «Буряад Республикын Арадай Хуралай Тоололгын палата тухай» Буряад Республикын Хуулида (Буряад Республикын Арадай Хуралай хуулинта дансанууд, №8, 1995 он, «Бурятия» сонин, №162, 1995 оной октябрийн 10) удаахи хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдыг оруула:

а) Хуулин нэрэдэ «Арадай Хуралай» гэгэн үгэнүүдыг болоула;

(Түгэсхэлын 6-дахи шуурта).

б) 1-дэхи статья соо:
 - статьягай нэрэдэ «Арадай Хуралай» гэхэн үгэнүүдые болуулха;
 1-дэхи хубида «Тоололгын палата» гэхэн үгэнүүдэй урда «Арадай Хуралай» гэжэ үгэнүүдые болуулха;
 - статьяда иимэ удхатай хубинуудые нэмэхэ:
 «Тоололгын палата Буряад Республикын гүрэнэй гербын зурагтай тамгатай, өөрын нэрэтэй юридическэ шоур болоно».
 Тоололгын палатын байрлаха газар - Улаан-Үдэ хото».

в) 2-дохи статья соо:
 - хоёрдохи абзацай «ашаг үрыень тодорхойлолгын» гэхэн үгэнүүдэй һүүлээр «хуулига байлгыень» гэжэ үгэнүүдые нэмэхэ;
 - статьяда иимэ удхатай абзацуудые нэмэхэ:
 «- Россин Федерациин гүрэнэй засагай зургаануудай Буряад Республикада дамжуулан үгээн мүнгэн зөөриие тодорхойлогдоһон шэглэлээрнэ хэрэглэгые хиналга»;

- шотагай өөһэдн хүтэлбэрини зургаануудга, ажахы эрхилдэг субъектүүдгэ ба бюджетнэ эмхинүүдгэ республикын бюджетдээ номологдоһон мүнгэнэй хуулига байлгыень, саг соогоо ба хүсэд хэрэглэгдэһыень хиналга;

г) 4-дэхи статья соо:
 - пэгэдэхи хубиенг иигэжэ найруулха: «Тоололгын палатын Түрүүлэгшэһээ, Тоололгын палатын Түрүүлэгшын орлогшоһоо, Тоололгын палатын хинан шалгагшадһаа ба Тоололгын палатын аппаратаһаа Тоололгын палата бүридэдэг»;
 - статьяда иимэ удхатай хуби нэмэхэ:
 «Тоололгын палатын ажал ябуулгыё хангалгын мүнгэн республикын бюджет соо амяараа мүрөөр хараалагдадаг»;

д) 5-дахы статья соо:
 - пэгэдэхи хубидань «Буряад Республикын Арадай Хурал тушаалдань томилдог» гэхэн үгэнүүдэй урда «зургаан жэлэй болзороор» гэжэ нэмэхэ;
 - дүрбэдэхи хубида иимэ абзац нэмэхэ: «Буряад Республикын Арадай Хуралай, Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшын, Буряад Республикын Арадай Хуралай комитедүүдэй даабаринуудые дүүргэхэ хүдэлмэри ба хиналта эмхидхэдэг»;

- дүрбэдэхи хубини хоёрдохи абзац соо «зарлиг ба захирагтануудые гаргадаг, Тоололгын палатын инспекторнуудые ба аппаратай бусад хүдэлмэрилэгшэдые ажалда абадаг, ажалһаа гаргадаг, ажахы эрхилэгын болон бусад хэлсэлнүүдые баталдаг»;
 - долоодохи хубида иимэ удхатай хоёрдохи мэдүүлэл нэмэхэ: «Тоололгын палатын Түрүүлэгшын орлогшыё Буряад Республикын Арадай Хурал тушаалдань зургаан жэлэй болзороор томилдог»;

е) 6-дахы статья соо:
 - дүрбэдэхи хубида иимэ удхатай хоёрдохи мэдүүлэл нэмэхэ: «Тоололгын палатын хинан шалгагшадые Буряад Республикын Арадай Хурал тушаалдань зургаан жэлэй болзороор томилдог».

ж) 24-дэхи статьяда иимэ удхатай хуби нэмэхэ:
 «Республикын бюджетдээ ба республикын бюджетдээ гадуур гүрэнэй жасапуудай бюджетүүдһээ мүнгэ абагшадай хуули бусаар гү, али ондоо шэглэлээр гаргашалһан мүнгэн, мүн тэрэнине ашаглажа олоһон олзо оршо Тоололгын палатын дурадхалаар гурим эбдэһыё элрүүлһэнэй һүүлээр нэгэ харын туршада тус-тус бюджетүүдгэ хүсэдүүлэгдэдэг».

з) 29-дэхи статья соохи дүрбэдэхи хубини «д» подпункт болуулха;
 и) 30-дахы статья соо:
 - дүрбэдэхи хубида «Арадай Хуралай комитедэй түрүүлэгшын» гэжэ үгэнүүдые «Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшын» гэхэн үгэнүүдээр һэлгэхэ;

- табадахи хубида «комитедэй түрүүлэгшын орлогшын» гэжэ үгэнүүдые «Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшын» гэхэн үгэнүүдээр һэлгэхэ;
 - табадахы хубида «комитедэй түрүүлэгшын орлогшын» гэжэ үгэнүүдые «комитедэй түрүүлэгшын» гэхэн үгэнүүдээр һэлгэхэ;
 - зургаадахы хубида «аппаратай таһагай начальнигай» гэжэ үгэнүүдые «комитедэй түрүүлэгшын орлогшын» гэхэн үгэнүүдээр һэлгэхэ;

Статья 2. Тус Хуули 1-дэхи статьягай «г» пунктн дүрбэдэхи абзацыё ба «и» пунктнэ оруулангүйгөөр албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.
 «Буряад Республикын 1999 оной республиканска бюджет тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд ба нэмэлтнүүдые орууланһан һүүлээр тус Хуулин 1-дэхи статьягай «г» пунктн дүрбэдэхи абзац ба «и» пункт хүсэндөө орохо.
 Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото
 1999 оной мартын 26
 №167-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

**«Худалдалгын налог тухай»
 Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд ба
 нэмэлтнүүдые оруулха тухай**

Статья 1. Юрэнхы дүримүүд
 «Худалдалгын налог тухай» Буряад Республикын Хуулида (Буряад Республикын Арадай Хуралай дансанууд, № 3(39) 1999 он; «Бурятия» сонин, №246, 1988 оной декабрин 30) удаадахи хубилалтанууд ба нэмэлтнүүдые оруулха гэбэл:

1. 1-дэхи статьяда иимэ удхатай абзац нэмэхэ: «Худалдалгын налогһоо ороһон мүнгэн зөөри социальна эрилтэ хэрэглэмжэдэ үгтэдэг».

2. Иимэ удхатай статья 1-1 нэмэхэ:
 Статья 1-1. Налог түлэгшэд

а) Налог түлэгшэд гэжэ мэдэргэдэг гэбэл:

а) Россин Федерациин хуулигай зохилдуулан, Буряад Республикада байгуулагдаһан юридическэ шоурнууд, тэдэнэй филиалууд, түлөөлэгшнүүд болон эд бараа (хүдэлмэри, туһа хангамжа) бэс даагаад худалдадаг амяарлагдаһан бусад байгууламжанууд;

б) харин гүрэнүүдэй хуулигай зохилдуулан байгуулагдаһан эрхэтэнэй хуулин шадалтай гадаадын юридическэ шоурнууд, компанинууд болон бусад хангаралнууд, Россин Федерациин газар дээрэ байгуулагдаһан, бэс даагаад эд бараа (хүдэлмэри, туһа хангамжа) Буряад Республикын газар дээрэ худалдадаг уласхоорондын эмхинүүд, тэдэнэй филиалууд ба түлөөлэгшэд;

в) Буряад Республикын газар дээрэ бэс даагаад эд бараа (хүдэлмэри, туһа хангамжа) худалдадаг, юридическэ шоур болонгүй ажалаа ябуулдаг хубини олзын хэрэг эрхилэгшэд.

Амяарлагдаһан аад, бэс дааһан баланс ба тоосооной дансагуй байгууламжануудай эд бараа худалдаха ушарта тэдэнине бүридэлдөө оруулдаг юридическэ шоур налог түлэдэг. Тус байгууламжануудай байдаг газарта эд бараанай (хүдэлмэрини, туһа хангамжын) худалдалгын мүнгэнэй хэмжээндэ налог хуби хубяар таарамжатайгаар түлэгдэдэг.

3. 2-дохи статья ингэжэ найруулха:

«Бутархайгаар гү, али бөөнөөрнэ гар дээрэхи мүнгөөр худалдагдаһан эд бараанай (хүдэлмэрини, туһа хангамжын) сэн худалдалгын налог ашаха объект гэжэ тоологдодог.

Тус Хуулин зорилгонууд соо урьһаламжын болон түлбэрини бусад картчануудаар, банкнуудай тоосоонй чегүүдээр, хубини шоурнуудай даалаба-

ряр банкын сөдто байһан мүнгэ дамжуулгаар тоосолго, мүн баһа эд бараа (хүдэлмэри бүтээлгэ, туһа хангамжа үзүүлэгэ) ондоо эд бараагаар (хүдэлмэрээр, туһа хангамжаар) алдадан зондо дамжуулга гар дээрэхи мүнгөөр худалдалгатай адлидхагдаһа.

Юридическэ шоур болонгүй хубидаа олзын хэрэг эрхилэгшэдэй даалабаряр эд бараанай (хүдэлмэрини, туһа хангамжын) түлөө банкын сөдтоо дамжуулан, хэрэг эрхилэгшын гурим соо түлэгдэһэн мүнгэн, мүн баһа салингай, пенсини, хүүгэдэй тэдхэмжын талаар үри бусааха гэжэ үгтэһэн эд бараан (хүдэлмэри, туһа хангамжа) налог ашалгын объект болодоггүй.

4. 3-дахы статья ингэжэ найруулха:
 Статья 3. Налогой хүнгэлэгтэнүүд

Худалдалгын налог ашалгын объект болодоггүй хоол эдлэл, хүдэлмэри болон туһа хангамжанууд гэбэл:

хилээмэнэй зүйлүүд (бүхы янзын хилээмэн, бүүлхын зүйлнүүд, бүүлбин, голоомонхоп, хатаһан хилээмэн, нируг, хушуур, бообо);

һүн ба сагаан эдээн (үдхэн, һая һаагдаһан ба хуурай һүүр хэгдэһэн сагаан эдээн, зөөхэй, эзэгэй, айраг, тараг, хүрэнгэ, аарса, һүнэй консервнүүд, хуурай сүсэгы, бислаг, тоһон);

ургамалай тоһон, маргарин, хүрпээ, саахар, даһан, хартаабха, хүүгэдэй болон саахарай үбшэнтэй зоной эдэе хоол; хүүгэдэй гутал хубсаһан;

эм дом, протезно-ортопедическэ зүйлнүүд;

гэр байрын-коммунальна хангамжанууд, хүн зондо гүрэнэй гү, али муниципальна гэр байра хүлгээлгэ, мүн баһа хамтын байрада байра үгэлгэ;

соёлой ба искусствын гүрэнэй болон муниципальна эмхидхэлнүүдэй (театрнууд, кинотеатрнууд, концерт эмхидхэгдэдэг эмхинүүд ба коллективүүд, клубай, гэрэ тоодо хүдөөгэй, эмхи зургаанууд, номой сангууд, циркнүүд, лекторинууд, планетариууд, соёлой ба амаралгын сөсэригүүд, ботаническа саадууд, зоопаркнүүд) театрай олоной үзэмжын соёл-гэгээрэлэй хэмжээ ябуулануудай үедэ үзүүлдэг туһа хангамжанууд, тэрэ тоодо орохо билсдүүдэй болон абонементнүүдэй сэн;

байшангуудай, барилгануудай, газарай участогуудай болон хүдэлдэггүй зөөридэ ба үнэтэ саарһануудга хабаатай бусад объектнүүдэй сэн;

һургуулида ороогүй үхибүүдэй зургаануудай хүүгэдые харуулаха ба үбшэнтэниие болон үндэр һаһатайшуулыё харуулаха талаар туһа хангамжанууд;

муниципальна байгууламжын нийгын унаагаар хүн зонине шэрэлгэ (таксиһаа бэшэ), мүн хүн зонине хото шадар далайн, мүрэнэй, түмэр замай ба автомобильна унаагаар шэрэхэ талаар туһа хангамжанууд;

урьһаламжын эмхинүүдэй, страховани хэгшэдэй, пенсини гүрэнэй бэшэ жасапуудай, үнэтэ саарһануудай дэлгүүртэ зүбшөөрэлтэйгөөр мэргэжэлн хүдэлэгшэдэй туһа хангамжанууд, мүн баһа адвокатуудай коллегини үзүүлдэг туһаламжа;

хүдөөлүүлгын бюорогой, үхээрэй газарай албанай, крематорини туһа хангамжанууд, шажанай эмхинүүдэй зашталта ёһолол үнгэргэлгэ;

гүрэнэй засагай ба шотагай өөһэдн хүтэлбэрини түлөөлэгшэ зургаануудай үзүүлһэн туһаламжын түлөө суглуулагдадаг татабари;

һуралсалай, һуралсалай-үйлэдбэрини эрдэмэй гү, али хүмүүжүүлгын ажалтай холбоотой ба тэдэнэй эмхидхэлэй-хуулига түхэлөөрөө нлаагагүй эрдэм һуралсалай эмхи зургаануудай үйлэдбэридэг эд бараан (хүдэлмэри, туһа хангамжа);

һургуулин ба студентнэрэй столовоуудга өөһэднэй хээд худалдадаг эдэе хоол; эрэмдэг бэстэйшүүдгэ худалдадаг санаторно-курортно ба элүүржүүлгын эмхи зургаануудга, амаралгын эмхи зургаануудга ошохо путевконууд (курсовконууд).

5. 4-дэхи статьяда иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«Эд бараа (хүдэлмэри, туһа хангамжа) худалданһанһаа тоологдодог бусад налогуудай эшэ баримтыё худалдалгын налог хубилгаха ёһогүй.»

6. 6-дахы статьяда иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«Налог түлэгшэ тус Хуулин 3-дахы статьяда нэрлэгдэһэн эд бараа (хүдэлмэри, туһа хангамжа) худалданһанһаа амяарн тоолохо уялгатай. Эд бараа (хүдэлмэри, туһа хангамжа) худалданһан тухай амяараа дансын үгы байһан ушарта наймаанай худалданһан бүхы хэмжээнһээ тус налог түлэхэ. Налог түлбэрини хэмжээн худалдагдаха эд бараанай (хүдэлмэрини, туһа хангамжын) сэндэ оруулагдадаг».

Хүдэлмэрини ба туһа хангамжын үнэ сэндэ хэрэглэгдэһэн материал болон нөөсэ хэрэгсэлнүүдэй сэн оруулагдаһан байгаа һаань, налогой хэмжээн эшэ хүдэлмэрини туһа хангамжын түлөөлэгшөө тодорхойлогдодог.

Хэрбээ хэрэглэһэн материал болон нөөсэ хэрэгсэлнүүдэй сэн хүдэлмэрини түлөөһэндэ нэмэжэ түлэгдэһэн байгаа һаань, налогой хэмжээн материал ба нөөсэ хэрэгсэлнүүдые худалдалгыё хүдэлмэрини ба туһа хангамжын түлөөһэнһөө амяарлан тодорхойлогдодог».

7. 7-дохи статья ингэжэ найруулха:

«Жэлэй һара бүхэн налогой саг гэжэ тоологдодог.

Эмхи зургаанай байгуулагдахада гү, али тараагдахада (шэнээр эмхидхэгдэхэдэ), налогой түрүүшын гү, али һүүлшын саг тус эмхини байгуулагдаһан (шэнээр эмхидхэгдэһэн) саһаа байгша һарын дүүрэгтэ гээд тогтоогдодог».

Статья 2. Тус хуулин хүсэндөө оролго

Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһоной удаа налогой ээлжээтэ үе сагай түрүүшын үдэрһөө хүсэндөө орохо, харин 1-дэхи ба 2-дохи статьянуудын 1999 оной январин 1-һээ хүсэндөө оруулагдаа.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото
 1999 оной мартын 26
 №129-II

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ

**«Зарим тэды ажал ябуулануудга урид багсаан тоолоһон
 олзодо тохогодохо нэгэдхэмэл налог тухай» Буряад
 Республикын Хуулида хубилалтануудые ба нэмэлтнүүдые
 оруулха тухай**

Статья 1. «Зарим тэды ажал ябуулануудга урид багсаан тоолоһон олзодо тохогодохо нэгэдхэмэл налог тухай» Буряад Республикын Хуулида (Буряад Республикын Арадай Хуралай хуулига дансанууд, №3 (39) 1999 он) иимэ хубилалтанууд ба нэмэлтнүүдые оруулха:

1. 3-дахы статьягай 1-дэхи пунктн 2-дохи хубида ба 5-дахы статьягай 3-дахы пунктга таблица соохи «багшалалга ба эрдэм һуралсалай һалбарнда ондоо ажал ябуулга» гэжэ үгэнүүдые «Олзын хэрэг эрхилэгшэдэй багшалалгын туһаламжа үзүүлэгэ ба эрдэм һуралсалай һалбарнда ондоо ажал ябуулга» гэхэн үгэнүүдээр һэлгэхэ.

2. 6-дахы статьягай 2-дохи пункт иимэ найруулгатайгаар бэшэхэ:

«Нэгэдхэмэл налогой түлбэри хадаа нэгэ һара түлэгдэхэ мүнгэнэй 100 процентн хэмжээнэй уридшалан (авансын) түлбэри хэһэн аргаар һара бүрини 1 болотор хэгдэдэг.

Налог түлэгшэ нэгэдхэмэл налогоы 3, 6, 9 гү, али 12 һарын тоосоондо уридшалан түлэжэ болодог. Энэ ушарта налог түлэгшын оруулха нэгэдхэмэл налогой хэмжээн тус тустань 2, 5, 8 ба 11 процентээр доошолодог».

Статья 2. Тус Хуули гар табигдаһан үдэрһөө хойшо хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.
 Улаан-Үдэ хото
 1999 оной мартын 26
 №171-II

17 ПОНЕДЕЛЬНИК

ОРТ

16.00 Новости
16.15 «Космическая полиция»
16.45 Мультфильм
16.55 Звездный час
17.30 До 16 и старше
18.00 «Во имя любви»
19.00 Новости
19.20 Здесь и сейчас
20.10 МЫ
20.20 «Сегун»
21.45 Спокойной ночи, малыши!

РОССИЯ

8.00-10.45 Доброе утро, Россия!
8.45 Программа передач
10.15 Дежурная часть
10.45 Товары почтой
11.10 Миледи
12.00 Вести
12.35 Короткометражные фильмы
13.30 Зеркало
14.30 Мультфильмы
14.45 Музыка, музыка...
15.00 Вести
15.30 «Чародей. Страна Великого Дракона»
16.25 «Богатые и знаменитые»

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.15 Программа мультфильмов
18.25 Соембо
18.40 В Народном Хурале
19.00 Байгал
19.15 Буряад орон
19.55 Рек-тайм
20.00 Республиканские новости
20.25 Деловое время
20.50 Рек-тайм
20.55 Музыкальный калейдоскоп

РОССИЯ

21.00 Вести
21.35 Подробности
21.40 Любовь с первого взгляда
22.15 Время кино. Музыкальная комедия «Новый Одеон»
23.35 Акуна Матата
00.40 Дежурная часть
00.55 Вести
01.25 Русское лото

ТИВИКОМ

10.00 Сериал «Кавингтон Кросс»
10.45 Телемаркет
11.00 «Сегодня»
11.10 «Вчера в «Итогах»
12.15 «Куклы»

12.30 «Итоги. Ночной разговор»
13.00 «Сегодня»
13.20 «От винта»
13.30 «Государственная граница»
15.00 «Сегодня»
15.20 Арина
16.10 М/ф.
16.20 «Сегоднячко»
17.00 «Сегодня»
17.25 «Кавингтон Кросс»
18.20 Мультфильм
18.40 Телемаркет
19.00 «Сегодня»
19.25 «Сейчас»
19.35 Муз.поздравления
20.00 «Автоэкспресс»
20.30 «Сейчас»
20.40 Телемаркет
21.00 «Сегодня»
21.20 «Детектив Неш Бриджес»
22.15 Наше кино «Девушка без адреса»
00.00 «Сегодня»
00.55 «Саунд Чек»

АРИГ УС

16.00 Т/с «Келли»
16.30 Те кто
16.45 Звезды о звездах
17.15 Т/с «Дикая Роза»
18.05 Победоносный голос верующего
18.35 ТСН-6
18.45 Музыкальный подарок
19.00 Шесть новостей недели
19.25 Фотоконкурс
19.30 «Восточный экспресс»
19.45 Формула успеха. Нон-стоп лист
20.00 ТСН-6
20.10 Шоу Бени Хилла
21.05 Формула успеха
21.20 Т/с «Законно ли это?»
21.45 Фотоконкурс
21.50 «Восточный экспресс»
22.05 Формула успеха. Нон-стоп лист
22.20 Обозреватель
23.20 Катастрофы недели
01.10 Дорожный патруль. Сводка за неделю

ПРОМЕТЕЙ-АСТ

11.00 Мультфильмы
11.30 «Факт»
11.40 «Маленькая сеньорита»
12.35 Экономика для всех
12.45 Детский концерт
13.10 «Содружество»
13.30 «Мужские заботы»
13.55 «Пресса: за и против»
14.00 «Аистенок»
14.30 «Факт»
14.40 «Колесо огня»
15.35 Тележурнал «Только для женщин»
15.00 «Документальный экран». «Восковые персоны»
16.55 «Если у вас ЧП»

17.00 Мультфильмы
17.30 «Факт»
17.40 «Дикая кошка»
18.40 «То, что надо»
18.55 «Города мира»
19.25 «Спорт каждый день»
19.55 Из XX в XXI век. Народная артистка России Л.Федосеева-Шукина
20.00 «Аистенок»
20.30 «Факт»
20.40 «Открытая книга»
21.35 Экономика для всех
21.45 Произведения Д.Шостаковича
22.10 «Мужские заботы»
22.35 «Содружество»
22.55 «Пресса: за и против»
23.00 «Темная дыра... Год спустя»
23.30 «Факт»
23.40 «Суррогатная мать»
00.40 «Гость в студии V.I.P.» Клара Новикова
00.55 «Адреналин»
01.55 «Если у вас ЧП»

ОТБ

09.00 Рек-парад
09.10 X/ф «Заложник».
10.40 «21 Кабинет»
11.00 Т/с «Детектив Заррас».
16.00 Рек-парад
16.10 Мультфильм
16.30 Постскриптум
17.00 X/ф «Последняя граница». (США - Финляндия)
18.50 Рек-парад
19.00 ОТБ представляет: «Семь дней». Итоги.
19.40 Клип-презент
20.00 Информационная программа «20.00»
20.30 Рек-парад
20.40 Т/с «Ложь во спасение».
21.25 Т/с «Комиссар Лиа Зоммер» (Германия)
22.25 Рек-парад
22.30 X/ф «Арбитр».

РАДИО

6.12 Радиожурнал «Земля родная»
6.37 Информация, объявления
6.45 - 7.00 «Будни энергетиков Бурятии». В передаче принимает участие директор ТЭЦ-1 Г.Ф.Барсуков
7.15 «Анфас» В выпуске: «Восточное образование в Бурятии». В передаче принимает участие декан Восточного факультета БГУ, доктор философских наук, профессор Л.Е. Янгутов
7.40-8.00 Радиостудия «Биракан»
12.00 - 12.10 - Дневной выпуск новостей «Короткой строкой»
19.12 Республиканские известия (на бур. яз.)
19.30 «У микрофона - учитель»
19.40 Республиканские известия (на рус. яз.)

БРУКК

Бурятский республиканский учебно-курсовой комбинат производит набор на курсы

подготовки водителей категории «В», «ВС», экстерном «В» и «С», переподготовку на категории «Д», «Е». Недавно БРУКК приобрел новые ВАЗ-2106, ГАЗ-31029, Honda Civic.

Запись и начало занятий дневных, вечерних групп в каждый понедельник в 18.00.

г. Улан-Удэ, ул. Шмидта, 21, тел. 21-18-38.

ПРОДАЮ

Мебель б/у недорого: диван, кровать, стол, серванты, кровати, стенка, стиральную машину, стулья, холодильник. Тел.: 21-92-69.

Детские вещи и мебель б/у недорого: шуба, одеяло, холодильник, стиральную машину, кровать, диван, трюмо, кресло, посуда, самовар. Тел.: 25-57-11.

Advertisement for 'Алькор Байкал' featuring a map of Lake Baikal and text about tours and services.

Advertisement for 'ПОВОЕ ПОСТУПЛЕНИЕ' (New Arrival) for optical goods, located at 'ТОО «Акцент»'.

Advertisement for a car sale, 'Документы на а/м «Тойота-Марк II» 1987 г. в., двигатель 16.'

Advertisement for 'ОАО «Улан-Удэнский судостроительный завод»' (Ulan-Ude Shipbuilding Plant) listing various services.

Advertisement for spare parts for tractors and combines, listing models like 'Сенокосилкам' and 'Зерноуборочным комбайнам'.

Advertisement for real estate, 'МЕНЯЮ 2-комн. бл.кв на 3-комн., доплата-дача в с/о Космос, или дачу продам. Обр-ся Бульвар Карла Маркса, 20 кв.57 в любое время.'

18 ВТОРНИК

ОРТ

7.00 Доброе утро
10.00 Новости
10.15 Во имя любви
12.10 Мультфильм
12.15 Смехоланорама
12.50 Домашняя библиотека
13.00 Новости
13.15 Вместе
14.00 «Мужкетеры двадцать лет спустя» 1с.
15.10 Ералаш
15.20 Премьера мультсериала «80 дней вокруг света»
15.45 Однако
16.00 Новости
16.15 Космическая полиция
16.45 Счастливый случай
17.30 До 16 и старше
18.00 «Во имя любви»
19.00 Новости
19.15 Угадай мелодию
19.45 Здесь и сейчас
20.05 Тема
20.50 «Сегун»
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время
22.40 Комедия «Зигзаг удачи»
00.20 Однако
00.30 Документальный детектив «Дневник убийцы. Дело 1996 года»

РОССИЯ

8.00-10.45 Доброе утро, Россия!
8.20 У всех на устах
8.35 Дорога без опасности
8.45 Программа передач
10.15 Дежурная часть
11.10 Короткометражные худ. фильмы
12.00 Вести
12.35 К-2 представляет
13.30 Диалоги о животных
14.30 Фильмы для детей
15.00 Вести
15.35 Фильм «Я больше не верю в любовь»
16.50 Мультфильм

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.15 Программа мультфильмов
17.55 Тамир
18.10 «Байкальские волны» - 30 лет спустя
18.35 Улгур
19.00 Байгал
19.15 Дела деревенские
19.30 Это - Жириновский!
20.00 Республиканские новости
20.25 Рек-тайм
20.30 Актуальное интервью. Начальник Контрольного Управления Президента РБ Белоколодов Н.М.
20.50 Рек-тайм
20.55 Музыкальный калейдоскоп

РОССИЯ

21.00 Вести
21.30 Подробности
21.40 Аншлаг представляет
22.15 Время кино. Боевик «Команда Тигров»
00.10 Урмас Отт с ...
01.15 Дежурная часть
01.30 Вести
02.00 «Автомотоспорт: летнее кольцо»

ТИВИКОМ

10.00 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич»
10.45 Телемаркет
11.00 «Сегодня»
11.15 «Герой дня без галстука»
11.40 «Криминал»
12.05 «Своя игра»
12.30 Док-шоу
13.00 «Сегодня»
13.20 «От винта»
13.30 «Государственная граница»
15.00 «Сегодня»
15.20 Сериал «Детектив Неш Бриджес»
16.20 «Сегоднячко»
17.00 «Сегодня»
17.30 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич»
18.20 М/ф.
18.40 Телемаркет
19.00 «Сегодня»
19.25 «Сейчас»
19.35 Муз. поздравления
20.00 «Герой дня»
20.30 «Сейчас»
20.40 Телемаркет
21.00 «Сегодня»
21.25 Сериал «Детектив Неш Бриджес»
22.20 Наше кино: «Одинокий игрок»
00.00 «Сегодня»
00.35 «Герой дня»

АРИГ УС

16.00 Т/с «Келли»
16.30 Те кто
16.45 Юмор. программа «БИС»
17.15 Т/с «Дикая Роза»
18.05 Христианская программа
18.35 ТСН-6
18.45 Музыкальный подарок
19.00 «Дар»
19.20 Фотоконкурс
19.30 «Восточный экспресс»
19.45 Формула успеха. Нон-стоп лист
20.00 ТСН-6
20.10 Т/с «Династия II» 4с
21.05 Формула успеха. Нон-стоп лист
21.20 Т/с «Грейс в огне» 1с
21.45 Фотоконкурс
21.50 «Восточный экспресс»
22.05 Формула успеха. Нон-стоп лист
22.20 Мужской клуб: Поздний отец
23.05 X/ф «Стремление убивать»

Рейчел Хардкасл Диск-канал

ПРОМЕТЕЙ-АСТ

11.00 Мультфильмы
11.30 «Факт»
11.40 «Маленькая сеньорита»
12.35 Экономика для всех
12.45 Детский концерт
13.10 «Содружество»
13.30 «Мужские заботы»
13.55 «Пресса: за и против»
Профилактика на телеканале с 14.00 до 23.00
23.00 «Алло, Россия!»
23.30 «Факт»
23.40 «Суррогатная мать»
00.50 «Гость в студии V.I.P.» Александр Адабашьян
01.05 «Адреналин»
01.55 «Если у Вас ЧП»

ОТБ

09.00 Новости ОТБ
09.30 Рек-парад
09.40 Т/с «Золотая клетка»
10.30 «Интернет - кафе».
11.00 Т/с «Детектив Заррас».
16.00 Рек-парад
16.10 Ералаш
16.30 Ситком «Шоу Косби».
17.00 Мультфильм.
17.30 X/ф «Маленькие люди» (в перерыве Новости ОТБ)
19.20 Рек-парад
19.30 Прикол, еще прикол!
19.40 Клип-презент
20.00 Информационная программа «20.00».
20.30 Рек-парад
20.40 Т/с «Ложь во спасение».
21.15 Т/с «Комиссар Лиа Зоммер» (Германия)
22.25 Рек-парад
22.30 X/ф «Гангстеры и филантропы».

РАДИО

6.12 - 7.00 Программа «Утро Бурятии»
7.12 Новости «Короткой строкой»
7.25 Передача «Номын хурдэ» - «колесо учения»
7.30 «Гуламта» (на бур. яз.)
7.50 - 8.10 «Как живешь ветеран?»
Беседа с председателем республиканского Совета ветеранов М.Ц.Гармаевым об увековечении памяти погибших в Великой Отечественной войне
12.00 - Дневной выпуск новостей «Короткой строкой»
12.10 - 13.00 Музыкальная волна радио Бурятия: «Встреча для Зас» с участием народной артистки Бурятии Л.Галсановой
19.12 Республиканские известия (на бур. яз.)
19.27 «Радиобиблиотека»: «Пушкин и архивы»
19.40 Республиканские известия (на рус. яз.)

19 среда

ОРТ

7.00 Доброе утро
10.00 Новости
10.15 «Во имя любви»
11.15 Тема
11.55 М/фильм
12.10 В мире животных
12.50 Домашняя библиотека
13.00 Новости
13.15 Вместе
14.00 Х/ф «Мушкетеры двадцать лет спустя» 2 с.
15.20 «80 дней вокруг света»
15.45 Однако
16.00 Новости
16.15 «Космическая полиция»
16.45 Класная компания
17.00 Зов джунглей
17.30 До 16-ти и старше...
18.00 «Во имя любви»
19.00 Новости
19.15 Маски-шоу
19.45 Здесь и сейчас
20.10 Человек и закон
20.50 «Сегун»
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время
22.40 Прикл. фильм «Эйр Америка»
00.35 Однако

РОССИЯ

8.00-10.45 Доброе утро, Россия
8.20 У всех на устах
8.45 Программа передач
10.15 Дежурная часть
10.45 Товары почтой
11.05 «Миледи»
12.00 Вести
12.35 Фильм «Джованни Фальконе»
13.30 Диалоги о животных
14.25 Медицинский вестник
14.30 Мультфильмы
14.45 Музыка, музыка...
15.00 Вести
15.30 «Чародей»
16.25 «Богатые и знаменитые»
17.15 Мультфильм
17.30 Бамбаахай
17.45 Полонго. Детский образцовый ансамбль «Ургы»
18.05 Страна красногалстучная
18.35 Эрвеса
19.00 Байгал
19.15 Вы спрашивали?
19.30 Рек-тайм
19.35 Вы - собственник жилья...
20.00 Республиканские новости
20.25 Точка зрения
20.50 Рек-тайм
20.55 Музыкальный калейдоскоп

РОССИЯ

21.00 Вести
21.30 Подробности
21.40 Сам себе режиссер
22.15 Время кино. «Остин Пауэрс - международный человек-загадка»

00.00 Площадь звезд-99
01.00 Дежурная часть
01.15 Вести
01.45 Автошоу

ТИВИКОМ

10.00 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич»
10.45 Телемаркет
11.00 «Сегодня»
11.15 Наше кино: «Парень из нашего города»
12.40 «Среда»
13.00 «Сегодня»
13.25 Мир кино «Юг»
15.00 «Сегодня»
15.20 Сериал «Детектив Неш Бриджес»
16.05 «Пойми меня»
16.35 М/ф.
17.00 «Сегодня»
17.30 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич»
18.20 М/ф.
18.40 Телемаркет
19.00 «Сегодня»
19.25 «Сейчас»
19.35 Муз. поздравления
20.00 «Герой дня»
20.30 «Сейчас»
20.40 Телемаркет
21.00 «Сегодня»
21.25 Сериал «Детектив Неш Бриджес»
22.20 Фильм «Лохнесс»
00.00 «Сегодня»
00.40 «Герой дня»

АРИГ УС

16.00 Т/с «Келли»
16.30 Те кто
16.45 Диск-канал
17.15 Т/с «Дикая Роза»
18.05 Христианская программа: Победоносный голос верующего
18.35 Знак качества
18.45 Музыкальный подарок
19.00 Скандаль недели
19.30 «Восточный экспресс»
19.45 Формула успеха. Нон-стоп лист
20.00 Фотоконкурс
20.05 Т/с «Династия-2» 5с
21.00 Формула успеха. Нон-стоп лист
21.15 Т/с «Грейс в огне» 2с
21.45 Фотоконкурс
21.50 «Восточный экспресс»
22.05 Формула успеха. Нон-стоп лист
22.20 Юмористический сериал «Балда»
23.20 В мире людей
23.45 Лоренцо Лама в боевике «Гадюка»

ПРОМЕТЕЙ-АСТ

11.00 Мультфильмы
11.30 Факт
11.40 «Маленькая сеньорита»
12.35 Экономика для всех
12.45 Детский концерт
13.00 «Содружество»

13.25 «Мужские заботы»
13.55 «Пресса: за и против»
14.00 «Аистенок»
14.30 «Факт»
14.40 «Колесо огня»
15.35 Тележурнал «Только для женщин»
16.05 «Документальный экран». «Живы будем»
16.55 «Если у вас ЧП»
17.00 Мультфильмы
17.30 «Факт»
17.40 «Дикая кошка»
18.40 «То, что надо»
18.55 «Города мира»
19.25 «Спорт каждый день»
19.55 Из XX в XXI век. Народный артист СССР З.Соткилава
20.00 «Аистенок»
20.30 «Факт»
20.40 Х/ф «Открытая книга»
21.45 Экономика для всех
21.55 «Мужские заботы»
22.25 Телефорум «Содружество»
22.55 «Пресса: за и против»
23.00 «На пороге века»
22.30 «Факт»
22.40 «Суррогатная мать»
00.30 «Николай Рыкунин в кругу друзей»
00.55 «Гость в студии V.I.P.»
01.10 «Адреналин»
01.55 «Если у вас ЧП»

ОТБ

09.00 Новости ОТБ
09.30 Рек-парад
09.40 Т/с «Золотая клетка»
10.30 Ералаш
11.00 Т/с «Детектив Заррас».
16.00 Рек-парад
16.10 Ситком «Шоу Косби».
16.40 «Охотный ряд» Ток - шоу.
17.40 Мультфильм.
18.00 Х/ф «История Синьхуа» (в перерыве Новости ОТБ)
19.40 Клип-презент
20.00 Информационная программа «20.00».
20.30 Рек-парад
20.40 ОТБ представляет «Актуальное интервью».
21.00 Т/с «Ложь во спасение».
22.00 Рек-парад
21.10 Т/с «Комиссар Лиа Зоммер».
23.00 Х/ф «Я знаю, почему поет птица в клетке» (США)

РАДИО

6.12 - 7.00 Программа «Утро Бурятии»
7.12 Новости «Короткой строкой»
7.25 - «Мы и право» или «Налоговая служба информирует...»
7.45 - 8.10 - «Наследие»
12.00 - 12.10 Дневной выпуск новостей «Короткой строкой».
19.12 Республиканские известия (на бур. яз.)
19.27 «Алтан зула» Передача для детей (на бур. яз.)
19.40 Республиканские известия (на рус. яз.)

Уважаемые господа!
ОАО «ПРОМЫШЛЕННО-ТОРГОВОЕ МЕХОВОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ «РОГ-ФРОНТ»

предлагает новый уровень услуг:
- выделка, стрижка, крашение и топирование шкурок соболя, бобра, норки, песца, ондатры, нутрии, каракуля, опоссума, хорь, медведя, волка, лисицы, рыси и др. на итальянском оборудовании;
- пошив меховых пальто, воротников и головных уборов для женщин, мужчин и детей;

- продажа готовых изделий и мехового полуфабриката;
- сертификация меха, кожи и изделий из них в Испытательном центре, аккредитованном Госстандартом России.

Надеясь на долгосрочное и взаимовыгодное сотрудничество, мы выражаем желание и готовность к работе со всеми заинтересованными представителями в Иркутской области, городе Улан-Удэ и приглашаем посетить наш стенд на выставке

«УЛАН-УДЭНСКАЯ ЯРМАРКА» С 12 ПО 16 МАЯ ПО АДРЕСУ: Г. УЛАН-УДЭ, УЛ. БАБУШКИНА, 2.

Наш адрес: 199048, Санкт-Петербург, Набережная реки Смоленки 5/7, тел.: (812) 321-5722; Факс: (812) 327-7648
Тел.: в гор. Улан-Удэ: 25-47-61

Лиц.: 04989363.

Иркутский ОПТ: ул. Розы Люксембург 204.

ОБУВЬ

ведущих фирм: Австрии, Италии, Германии

Телефон в Иркутске 45-57-92.

Програм гараж металлический. Район к/т «Октябрь».
Тел.: 21-53-36

Програм «ТОУОТА-VISTA» 4 WD, V=2000, 1989 г. выпуска.
Тел.: 37-91-84

Програм прицеп «Байгал - 300С».
Тел.: 26-17-31

Продаю м/а «Хундай - Грейс» 1994 г. выпуска или меняю на квартиру.
Тел.: 37-08-27

Срочно продается цельная двухспальная кровать.
Тел.: 26-52-50.

Профессиональное училище №10 производит с 1 июня набор юношей на специальности:
**ЭЛЕКТРОСВАРЩИК
СВАРЩИК - СУДОСТРОИТЕЛЬ
СВАРЩИК - САНТЕХНИК
МОТОРИСТ - РУЛЕВОЙ**
Обучение бесплатное (обед) на базе 9 кл.
- 2 года; 11 кл. - 1 год.
Наш адрес: г. Улан-Удэ, ул. Лесная 5, тел.: 21-96-75.

Меняю 2-х комн. бл. квартиру в Улан-Удэ на Хабаровск.
Тел.:34-31-78.

20 четверг

ОРТ

7.00 Доброе утро
10.00 Новости
10.15 «Во имя любви»
11.20 Человек и закон
12.05 Клуб путешественников
12.50 Домашняя библиотека
13.00 Новости
13.15 Вместе
14.00 «Мушкетеры двадцать лет спустя» 3с.
15.20 «80 дней вокруг света»
15.45 Однако
16.00 Новости
16.15 «Космическая полиция»
16.45 Волшебный мир
17.00 Улица Сезам
17.30 До 16-ти и старше...
18.00 «Во имя любви»
19.00 Новости
19.15 Угадай мелодию
19.45 Здесь и сейчас
20.10 Роман Карцев в программе Эльдара Рязанова
20.50 «Сегун»
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время
22.40 Футбол. Кубок кубков. Финал «Лацио» (Италия) - «Мальборка» (Испания)
00.30 Однако
00.40 Экстренный вызов

РОССИЯ

8.00-10.45 Доброе утро, Россия
8.20 У всех на устах
8.45 Программа передач
9.15 Торговый дом
10.15 Дежурная часть
10.45 Товары почтой
11.10 «Миледи»
12.00 Вести
12.30 Фильм «Джованни Фальконе»
13.30 Лауреаты открытого форума телевидения России «Лазурная звезда». Год 1998
14.15 Мультфильм
14.25 Медицинский вестник
14.30 Мультфильмы
14.45 Музыка, музыка...
15.00 Вести
15.30 «Чародей»
16.25 «Богатые и знаменитые»

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.10 Мультфильмы
18.05 Нотагаархин. Дед Тогтохо
18.05 Три, четыре...
18.35 Сагай хурда
19.00 Байгал
19.15 Семейские в «Панораме веков»
19.45 Дорога. Водитель. Пешеход
19.55 Рек-тайм
20.00 Республиканские новости
20.25 Семейный круг
20.50 Рек-тайм
20.55 Музыкальный калейдоскоп

РОССИЯ

21.00 Вести
21.30 Подробности

21.40 Два рояля
22.30 Мелодрама «Продлись, продлись, очарованье...»
00.10 Великая Гражданская на Балканах. Продолжение
01.05 Дежурная часть
01.20 Вести
01.50 Диалоги о рыбалке

ТИВИКОМ

10.00 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич»
10.45 Телемаркет
11.00 «Сегодня»
11.15 Наше кино «Девушка без адреса»
12.45 М/ф.
13.00 «Сегодня»
13.20 «От винта»
13.30 «Государственная граница»
15.00 «Сегодня»
15.20 Сериал «Детектив Неш Бриджес»
16.20 «Сегоднячко»
17.00 «Сегодня»
17.30 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич»
18.20 М/ф.
18.40 Телемаркет
19.00 «Сегодня»
19.25 «Сейчас»
19.35 Муз. поздравления
20.00 «Радар-спорт»
20.30 «Сейчас»
20.40 Потеря Импэкс Центра
20.45 Телемаркет
21.00 «Сегодня»
21.20 Сериал «Детектив Неш Бриджес»
22.15 Русский детектив «Мафия бессмертна»
00.00 «Сегодня»
00.40 «Герой дня»

АРИГ УС

16.00 Т/с «Келли»
16.30 Те кто
16.45 Вы-очевидец
17.15 «Дикая Роза»
18.05 Победоносный голос верующего
18.35 ТСН-6
18.45 Музыкальный подарок
19.00 Мой город
19.20 Фотоконкурс
19.30 Восточный экспресс
19.45 Формула успеха. Нон-стоп лист
20.00 ТСН-6
20.10 Т/с «Династия-2» 6с
21.05 Формула успеха. Нон-стоп лист
21.20 Т/с «Грейс в огне» 3с
21.45 Фотоконкурс
21.50 «Восточный экспресс»
22.05 Формула успеха. Нон-стоп лист
22.20 Я сама: Где мой папа?
23.15 В мире людей
23.45 Т/с «Зов убийцы»
00.35 Диск-канал
01.05 Дорожный патруль

ПРОМЕТЕЙ-АСТ

11.00 Мультфильмы
11.30 Факт

11.40 «Маленькая сеньорита»
12.35 Экономика для всех
12.45 Музыкальная мозаика
12.55 «Содружество»
13.30 «Мужские заботы»
13.55 «Пресса: за и против»
14.00 «Аистенок»
14.30 «Факт»
14.40 «Колесо огня»
15.35 Тележурнал «Только для женщин»
16.00 В кругу друзей
16.25 «Док. экран». Мир детской души
16.55 «Если у вас ЧП»
17.00 Мультфильмы
17.30 «Факт»
17.40 «Дикая кошка»
18.40 «То, что надо»
18.55 «Города мира»
19.25 «Спорт каждый день»
19.55 Из XX в XXI век
20.00 «Аистенок»
20.30 «Факт»
20.40 Х/ф «Открытая книга»
21.55 «Мужские заботы»
22.20 Телефорум «Содружество»
22.55 «Пресса: за и против»
23.00 «Близкое далекие»
23.30 «Факт»
23.40 «Суррогатная мать»
00.50 «Гость в студии V.I.P.»
01.05 «Адреналин»
01.55 «Если у вас ЧП»

ОТБ

09.00 Новости ОТБ
09.30 Рек-парад
09.40 Т/с «Золотая клетка»
10.35 «Мото Гран при»
11.00 Т/с «Детектив Заррас».
16.00 Рек-парад
16.10 Ситком «Шоу Косби»
16.40 «Брейн - Ринг»
17.40 Дон Дракан Уилсон в боевике «Восход красного солнца» (США) (в перерыве Новости ОТБ)

РАДИО

6.12 - 7.00 Программа «Утро Бурятии»
7.25 Новости «Короткой строкой»
7.25 Радиостудия «Город и горожане»
7.40 Передача «Введение во храм»
7.45 - 8.00 Актуальное интервью
12.00-12.10 - Дневной выпуск новостей «Короткой строкой».
19.12 Республиканские известия (на бур. яз.)
19.27 Разговор на актуальную тему (на русск. яз.)
19.40 Республиканские известия

Бурятский лесопромышленный колледж производит набор учеников 9 классов на месячные подготовительные курсы:
- бухгалтеров-продавцов;
- секретарей
- референтов;
- резчиков по дереву;
- филдигранщиков;
- чеканщиков;
- столярно-станочников.
За справками обращаться по телефону: 22-26-76.

Все модели на СТРЕЛКЕ
Бурятский автосервис
Оформление документов
Предпродажная подготовка
Гарантийное обслуживание
«Волга» ГАЗ 3110 от /102000р.
«Газель» ГАЗ - 2705 7 мест. люкс /105000р.
ВАЗ 2106 ориентировочно /76000р.
ОКА ориентировочно /52000р.
Широкий выбор запасных частей к автомобилям «Волга», «ГАЗ», «УАЗ», двигателям 406. Двигатели 402, 513.
670045, Республика Бурятия, г.Улан-Удэ, Стрелка.
НАШ АДРЕС: Тел.: (301-2) 34-05-14, 34-36-14. Факс: (301-2) 34-34-90.

21 пятница

ОРТ

7.00 Доброе утро
10.00 Новости
10.15 «Во имя любви»
11.15 Мы
12.00 Роман Карцев в программе Эльдара Рязанова

РОССИЯ

8.00-10.45 Доброе утро, Россия
8.20 У всех на устах
8.45 Программа передач
9.15 Тысяча и один день

БУРЯТСКОЕ ТВ

18.00-21.00 Информационно-музыкальная программа «В пятницу вечером».
19.00 Байгал
19.15 Криминальная хроника

поколение
00.25 Подиум
01.00 Дежурная часть
01.15 Вести

ТИВИКОМ

10.00 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич»
10.45 Телемаркет
11.00 «Сегодня»
11.15 Русский детектив «Мафия бессмертна»

АРИГ УС

16.00 Т/с «Келли»
16.30 Те кто
16.45 СВ-шоу
17.15 Т/с «Дикая Роза»
18.05 Победоносный голос веселющего

ПРОМЕТЕЙ-АСТ

11.00 Мультфильмы
11.30 Факт
11.40 Телесериал «Маленькая сеньорита»

14.30 «Факт»
14.40 «Колесо огня»
15.35 Тележурнал «Только для женщин»
16.05 «Документальный экран»

ОТБ

09.00 Новости ОТБ
09.30 Рек-парад
09.40 Т/с «Золотая клетка»
10.30 Хроно в мире авто и мото спорта.

РАДИО

6.12-7.00 - Программа «Утро Бурятии»
7.12 Новости «Короткой строкой»
7.25 Радиопрограмма «Встречи»

МИНЕРАЛЬНАЯ ВОДА БУРЯТИИ - ЦЕЛЕБНАЯ СИЛА ОТ САМОЙ ПРИРОДЫ!

- природная столовая вода с настоями лекарственных трав, приготовленных по рецептам тибетской медицины из экологически чистого растительного сырья, произрастающего в регионе озера Байкал.

Уникальная лечебно-столовая слабоминерализованная природная вода Бурятии с восточного побережья Байкала (курорт Горячинск) со специфическим составом содержит кремнекислоту.

Целебная природная минеральная вода из хребтов Восточных Саян. Эффективно применяется при хронических гастритах, язвенной болезни желудка, заболеваниях печени, моче- и желчевыводящих путей, болезни обмена веществ.

Уникальная слабоминерализованная природная вода из источника «Колесово». Близка по типу к знаменитому источнику «Полюстровская» в окрестностях Санкт-Петербурга.

Свежесть, дарящая здоровье!
Республика Бурятия, г. Улан-Удэ, ул. Лиманова, 2 тел. (30122) 263668, 263411 факс 263644

КОЛГОТКИ, НОСКИ, ОБУВЬ

Бельевой трикотаж детск., взросл., г.Москва
трико х/б взрослое, детское, г.Москва
колготки п/ш 3 видов, легинсы, Москва, Смоленск

AKVABYR
Фирменные напитки Бурятии
«Ая-Ганга»
Напиток изготовлен по древним тибетским рецептам. Обладает приятным ароматом степной травы Ая-Ганга (чабрец).

ПРОДАЮ
Дачу 9 соток, огорожена, электричество, недалеко от автобусной остановки. Дом с верандой, с печкой. Недорого.
Тел.: 21-03-21.

ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
КОММЕРЧЕСКИЙ ЦЕНТР
«БУРЯТСКАГРОПРОМСНАБ»
Новое поступление запасных частей к тракторам и сельхозмашинам

22 суббота

ОРТ

8.55 Боевик «Под маской Беркута»
10.25 Слово пастыря
10.45 Домашняя библиотека
11.00 Новости

РОССИЯ

9.00 Фильм «Шайлох»
10.30 Мультфильмы
11.00 Доброе утро, страна
11.30 Сам себе режиссер

БУРЯТСКОЕ ТВ

16.00 Мультфильмы
16.35 Улгур. Концерт звенкинской музыки
17.05 Православное слово
17.15 Юбилей

00.00 Фильм «Живая плоть»
01.45 Горячая десятка

ТИВИКОМ

10.00 Сериал «Конан»
10.45 Телемаркет
11.10 «Криминал»
11.35 «Впрок»
11.55 «Миг-инопланетянин»

АРИГ УС

9.00 М/ф «Иван Царевич и серый волк», «Девочки со спичками»
9.35 М/с «Сказки братьев Гримм»
10.05 Сериал «Неоновый всадник»

23.30 Звездная ночь
00.00 «Обоз»
00.50 Плейбой

ПРОМЕТЕЙ-АСТ

11.00 «Спорт без границ»
11.30 «Факт»
11.40 Мультфильмы
12.20 «Детектив по выходным»
13.25 «Антология поэзии»

ОТБ

13.15 Рек-парад
13.20 Мир рыболова.
13.45 На караул!
14.00 «Петровка 38».

РАДИО

7.12 Информация, объявления
7.17 - 8.00 Программа «Мэндэ амар, минии Буряад орон» - «Утро Бурятии»

23 воскресенье

ОРТ

9.00 Фильм «Жизнь и удивительные приключения Робинзона Крузо»
10.30 Дисней-клуб
11.00 Новости спорта
11.15 Непутевые заметки.
11.30 Пока все дома
12.10 Утренняя звезда
13.00 Служу России!
13.30 Играй, гармонь любимая
14.00 Крестьянские ведомости
14.30 Все путешествия команды Кусто
15.25 Смехопанорама
16.00 Новости
16.15 Клуб путешественников
17.05 Тамара Гвердцители в программе «Кумирь, кумирь...»
17.30 Дисней-клуб
18.25 Подлинная история Екатерины Фурцевой в программе «Серебряный шар»
19.25 Золотая серия «Жестокий романс» 1 и 2с.
22.00 Время
22.35 КВН-99
00.40 Футбольное обозрение
01.10 Новости
01.25 Фильм «Первая ночь покоя»

РОССИЯ

Россия
9.00 Мультфильмы
9.30 Служу Отечеству
10.00 Сельские вести
10.30 Почта РТР
11.00 Доброе утро, страна
11.30 Устами младенца
12.00 Аншлаг и К
13.00 Русское лото
13.40 Мир книг с Леонидом Куравлевым
13.55 Мультфильм
14.05 «Тарзан. История приключений». «Тарзан и потерянный легион»
15.00 Вести
15.30 Федерация
16.10 Парламентский час
17.10 Закон и порядок
18.00 Диалоги о животных
19.00 Мультфильм
19.10 Мелодрама «Слезы под дождем»
21.00 К-2 представляет. Владимир Высоцкий в программе «Фрак народа»
22.00 Зеркало
22.55 Трагикомедия «Орел и решка»
00.35 «Навстречу ТЭФИ». Дневник
00.50 Дежурная часть
01.20 Кинозал «К-2». Лауреат

Каннского фестиваля. Фильм «Ненависть»

ТИВИКОМ

10.00 Серил «Конан»
10.45 Телемаркет
11.15 Наше кино: «Призрачный шанс»
13.00 «Сегодня»
13.15 Телемаркет
13.45 «Кто прав?»
14.15 К 65-летию Г.Панфилова «Начало», х/ф.
15.55 М/ф.
16.05 «Она написала убийство», сериал
17.00 «Сегодня»
17.20 Профессия - репортер
17.40 Старый телевизор
18.00 Муз. поздравления
18.40 Телемаркет
19.00 «Сегодня»
19.20 Премьера: «Арина». Программа А.Шараповой
20.10 Мир кино: «Захват-2»
22.00 «Итоги»
23.00 «Итоги»
23.20 «Солдаты удачи»
00.20 «Куклы»
00.35 Мир кино: «Мечты в Аризоне»

АРИГУС

9.00 М/ф «Про бегемота, который боялся прививок»
9.20 М/с «Сказки братьев Гримм»
9.45 Т/с «Неоновый всадник»
10.35 Нон-стоп лист
10.40 Т/с «Таинственный остров»
11.10 Пальчики оближешь
11.40 Star Start
12.30 Жан Луи Трентильян в детективе «Бег зайца по полям»
14.50 Формула успеха. Нон-стоп лист
15.05 Звезды о звездах
15.30 «Чехов и К», «Невидимые миру слезы», «Живая хронология», «Свистуны»
16.20 Наша музыка: Валерий Меладзе
17.20 Нон-стоп лист
17.25 Благая весть
17.55 Юмористическая программа «БИС»
18.25 «Дар»
18.40 Муз.подарок
19.00 Формула успеха. Нон-стоп лист
19.15 Вы-очевидец
19.45 Х/ф «Американский кикбоксер» (США)
21.30 Формула успеха. Нон-стоп лист
21.45 Вули Голдберг в комедии «Парни побоку»
23.45 Те кто
00.00 Ночной сеанс: А.Вертинская, И.Костоловский в фильме

ПРОМЕТЕЙ-АСТ

11.00 «Спорт на планете»
11.30 «Факт»
11.40 Мультфильмы
12.20 «Детектив по выходным»
13.25 Музыкальная мозаика
13.35 «В эти дни... много лет назад»
14.00 «Страна «Фестивалия»
14.30 Фильм-детям. «Златовласка»
16.00 «Музыкальная жизнь»
16.55 Анонс недели
17.00 «Аистенок»
17.45 Мультфильмы
18.15 Театр на экране
19.20 «Я Вас любил...»
19.35 «На пороге века»
20.00 «Кинопанорама. Встречи»
20.25 «Вас приглашает...»
21.20 «Бирюзовое ожерелье»
22.45 Мультфильм для взрослых
22.55 Анонс недели
23.00 «Музыкальный вернисаж»
23.30 «Близкое далекое»
00.00 «Галерея»
00.05 Худ. фильм «Короли и капуста»
01.15 «Вояж без саквожа»
01.30 «В эти дни... много лет назад»

ОТБ

13.45 Рек-парад
13.50 «Первосвятитель».
14.00 Мультфильм «Охота».
14.20 Серил для детей «Дик Торпин».
14.45 Детский канал.
15.30 Мультсерил «Корова и цыпленок» (США).
15.55 Рек-парад
16.05 Час приключений «Мак Гайвер»
17.05 Мультфильм
17.20 Х/ф «Сент - Экюпери» (США).
18.50 Рек-парад
19.00 Х/ф «Двойной захват» 1,2 серии (США).
22.30 Рек-парад
22.40 Х/ф «Жизнь огонь». (США)

РАДИО

7.12 Информация, объявления
7.15 - 8.00 Программа «Мэндэ амар, минии Буряад орон» - «Утро Бурятии»
8.10 - 9.00 Литературно-художественная программа «Алтаргана»: Радиоальманах; рассказ о встрече актеров, участников Великой Отечественной войны
9.10-10.00 - Школьный канал: «Семейские в панораме веков» - интервью участников II республиканской краеведческой конференции; «Эдиршүүл».

КУПОН БЕСПЛАТНОГО ОБЪЯВЛЕНИЯ

"Бизнес Олзо"

Наш адрес: 670000,
г. Улан-Удэ,
ул. Каландаришвили, 23,
каб. 48, т. 21-62-62

Рубрика _____
Текст (не более 25 слов) _____

Ваш адрес (тел.) для ответа _____

МЕНЯЮ

Срочно в с. Эрхирик частный дом, бревенчатый, площадь 37,4/25,6 кв.м., 50 соток (сенокоса), баня, скважина, тепляк, теплица. Недорого или обменом на 1-2-ком. благоустроенную квартиру. Рассмотрим все предложения.

Тел.: 21-91-60.

Дюралевый шифер 0,4 кв.м. 50 листов на шифер.

Тел.: 25-98-61, звонить после 21.00 ч.

3-ком. квартиру в Турунтаево с гаражом, дачей и участком под строительство, на квартиру в Улаан-Удэ.

Тел.: 37-14-65, звонить в рабочее время.

3-ком. благ. квар., 2 этаж, кирпич. телефон, центр, рядом 14 школа на частный дом с большим участком, телефоном.

Тел.: 26-62-98.

3-ком. бл. кв. улуч. план. 5 этаж, солнеч. сторона сторона, лоджия, 68 кв. м., телефон, дв.

дверь, рядом школа, 113 м.р-н на дом, коттедж или продам.

Тел.: 26-62-98.

Небл. квар. пл. 18 кв.м. в центре города на малосемейку или на компату с отоплением и водой без доплаты.

Тел.: 34-47-57.

1-ком. бл.кв., 3 этаж, балкон, телефон, Восточные ворота и 1 п/благ. на Кирзаводе - на 2-ком. в Сов. или Ж/д. районе.

Тел.: 22-03-09.

РАБОТА

Требуются рабочие всех строительных специальностей, продавцы, бухгалтер р/группы, сторож. Обр. ул.Кирова 22, д.2, кв. 7. 14 мая с 9 до 12 ч.

Предлагаю дополнительный заработок на дому в свободное время. Несложная работа 3-х вариантов. От Вас: купон б/о. конверт с о/а, это объявление.

Адрес ответа: 670033, Улан-Удэ, д/в.Еманакова Р.Е.

Пансионат «Верхняя Березовка»

Обращаться по телефону: 34-43-44; 34-45-75.

Эффективное лечение и отдых. Врачи высшей и I категорий. Удобные, благоустроенные палаты. Лечебное 4-х разовое питание. Современное медицинское оборудование. **МЫ ЖДЕМ ВАС!**

Лечение органов дыхания вне обострения, бронхиальной астмы, неосложненных сердечно-сосудистых, урологических, акушерско-гинекологических заболеваний, больных в астено-невротическом состоянии, стоматологические услуги, зубопротезирование.

Услуги кабинета массажа, лечебной физкультуры, атлетической гимнастики, мануальной терапии, консультация тибетолога.

ПРОДАЮ

Кап. гараж (р-н гаража «Связи»), мотоцикл «Восход-3М», сварочный аппарат 220В - все дешево или меняю по предложению.

Тел.: 22-80-46, 22-90-71.

Ремонт холодильников.

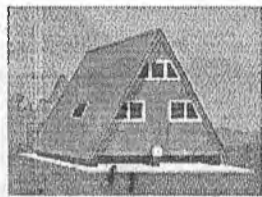
Переделка старых холодильников на морозильную камеру. Раб. т.: 21-07-26, дом.т.: 22-58-58

С-1831.

Продаю кирпич красный недорогой.

Тел.: 25-85-10

ПРОФИЛАКТОРИЙ «ЧЕЛНОЧОК» ПРИГЛАШАЕТ НА ЛЕЧЕНИЕ И ОТДЫХ

Здесь Вас ждут спальные корпуса с одно-двухместными палатами, столовая с четырехразовым питанием. К услугам посетителей гордость профилактория - лечебный корпус, оснащенный медицинской аппаратурой, аналогов которой в России единицы. Здесь лечат остеохондрозы, хронические артриты, сосудистые заболевания нижних конечностей. Лечебная база профилактория имеет весь арсенал физиотерапевтической аппаратуры. Лечение, массаж входит в стоимость путевки.

Мы принимаем и эффективно лечим больных с хроническими бронхитами, заболеваниями печени, желудка, кишечника. Квалифицированные врачи, госгигиеничный персонал всегда рады Вам.

Лиц. № 513 МЭ РБ от 31.01.97 г.

Сроки лечения 12, 15, 21 дней. Услуги автотранспорта. Обращаться: г. Улан-Удэ, ул. Сахьяновой, 9, профком ТСМ 33-22-90; 33-19-08.

БУРЯТСКИЙ УЧКОЛЛЕКТОР

Принимает заказы от родительских комитетов на поставку учебников согласно перечню, утвержденному Министерством общего и профессионального образования РФ на 1998-1999 г.г.

ПРЕИМУЩЕСТВА:

НИЗКИЕ ЦЕНЫ **ГАРАНТИЯ ПОСТАВОК** **ОПЕРАТИВНОСТЬ**

Условия приема заказов:

1. Минимальная партия - 10 экз.
2. Предоплата 50%
3. Заявки принимаются до 1 июня 1999 г.

Прием заказов и справки по тел. (отдел маркетинга) 8(301-2) 33-22-12 670031 г. Улан-Удэ, ул. Широких-Полянского, 23 факс: 8(301-2) 21-44-20 вох 316

ДЕТСКИЙ САНАТОРИЙ

«ГОЛУБАЯ ВОЛНА»

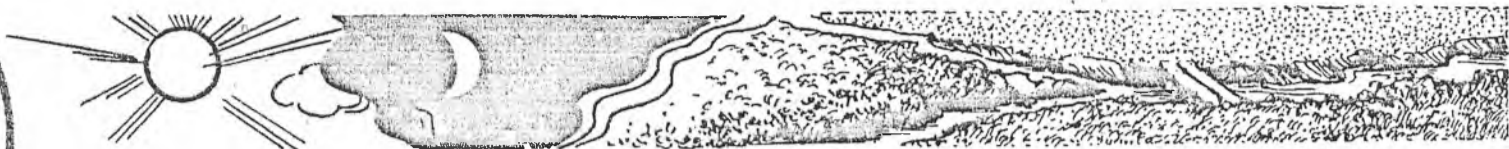
Круглогодичный детский санаторий «Голубая волна» Минздрава России расположен в курортном городе Анапа, на самом берегу Черного моря. Здесь лечат детей (от 5 до 14 лет) с хроническими заболеваниями органов дыхания: бронхит вне обострений, хроническая пневмония, бронхопневмония - через 4-6 месяцев после окончания, бронхиальная астма легкой и средне-тяжелой формы во внеприступном периоде, астматический бронхит, хронические заболевания верхних дыхательных путей, а также

лечение сопутствующих заболеваний желудочно-кишечного тракта, нервной системы. Виды лечения: морские купания, массаж, ингаляционная терапия, грязевые аппликации и др.

Пятиразовое питание, экскурсии, всевозможные культурно-массовые мероприятия.

Купальный сезон начинается с конца мая! Побывав в нашем санатории, ребенок хорошо отдохнет и получит заряд здоровья и бодрости надолго.

НАШ АДРЕС: 353410, г.АНАПА, пр. РЕВОЛЮЦИИ 13. ТЕЛ.: 4-34-32, 4-63-66.

Фоторепортаж

Будаев, Санжа Хамагасев, Валерий Сухеев спортын мастерууд болонхой. шотаг пугаа суурхуула. Мүнөөшье хургуулини шабинарай дунда шамбай, шандаана шаугатай хубууд үсөөн бэшэ.

Ойн байрай суглаанай эхиндэ хургуулини директор, республикын эрдэм хуралсалай габьяата хүдэлмэрилэгшэ Б.Д.Зомонов хургуулини түүхэ тухай тогтожо хэлээ. 1873 ондо Эрхүүгэй уездын Хойморой

аргалдаг санатори (А.Д.Прушенов) болоно. Энэ хургуули дүүргэгшэд, олзын хэрэг эрхилжэ байхан С.Д.Прушенова, Б.Г.Нелтанов, Т.Г.Прушенова гэгшэд түрэл хургуулинигаа ойн байр эмхидхэлгэдэ өөрынөө нэмэри оруулалсаа. Полковник Б.С.Тулаев спортивна хорилго хэхэ комислекс бэлэглэбэ. Ондо ондоо жэлүүдэд дүүргэгшэд хойно хойнооо тайзан дээрэ гаража, баяр баясхалангай найхан

БАГША, ЭРДЭМТЭ, ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭ

Зургаан жэлэй сана Улаан-Үдэдэ «Алхана» гэжэ эблэл байгуулагдаа бэлэй. Агын автономисто округоо, мүн автономисто ородоггүй Шэтын областини районуудхаа гарбалтай буряадууд ханалаа нэгдүүлжэ, соёлой талаар аша туһатай хэмжээнүүдые ябуулжа захалаа. Эблэлэй Совет гэжэ биц болгогдоо, тэрэнэй түрүүлэгшээр Гүрэ Цыденжанович Митупов хуилагаа. Тиигэжэ хэдэн жэлэй туршада өөр дээрээ ехэ аша тээжэ, шотаг зонийнгоо этгэл найдабару харюулаха гэжэ ехэхэй орлолго гаргаа агша хэн.

Республикын Верховно Советэ, угсаань Арагай Хуралда ахамаг мэргэ-жэлтээр, консультантаар хүүдэлхэдөө, яһатануудай хоорондо эб тогтоолгодо зориулан хуулинуудые, концептуально-хуулини актинуудые болон бусад документүүдые бэлдэлгэдэ хабаадалсаа. Жэшээ болгон, хэдэн документүүдые гурдаха болоо наа, «Буряадай арадуудай сагааруулга тухай» тогтоол (1993), «Буряадай газар дээрэ эвенкийскэ хүдөөгэй Советүүдэй хуулини зэргэ тухай» хуули (1991), «Буряад Республикын арадуудай хэлэнүүд тухай» хуули (1992), «Буряад Республикын гэрбисхэр дээрэ шажадай ажал ябуулга тухай» хуули (1998), Буряад Республикын үндэһэтэнэй гүрэнэй политикын Тухайламжа (1997). Митупов Буряадай олон үндэһэтэнисе нэгдүүлхэ талаар гурагдал боголуудые үүсхэн гаргалгада, тэдэнисе шэнжэлгэдэ ехэ анхарал хандуулдаг юм. Эгэ шухала асуудалнуудаар «Россия арадуудай хэлэ-нүүдые нэгдэн хөгжөөлгэ» гэжэ Бүхэроссийн эрдэмтн конференцидэ (Татарстан, 1992 он), үндэһэн арадуудай шухала асуудалнуудаар уласхоорондын конференцидэ (Москва, 1993 он), Түб Азийн соёлжолго ба монгол хэлэн арадуудай соёлой хүгжэлтэ» гэжэ конференцидэ (Улаан-Үдэ, 1996 он) хабаадажа, үгэ хэлэнэн байна. Гүрэ Цыденжанович үндэһэтэн хоорондын харилсаанай соёл дээшлүүлгын, Буряад Республикада гүрэнэй талаһаа үндэһэтэнэй политика бэлдүүлгын үдэрб шухала асуудалнуудаар эрдб семинар, «түхээрээн шэрээ», парламентын шагналнуудта, олодонтын мэргэ-сэлэй газарнуудта зүбиэн хэлсэлгэдэ эрдбхитэйгээр хабаадаг заншалтай.

Энэ ушар хадаа Митупов багшын гаталхан замай, ябуулан ажалай үрэ гүн гэхэ гү, али зоной сэгилтэ болоо гэлтэй юм. Тэрэ 1961 ондо Шэтын багшанарай институтдай түүхын-хэлэ бэшэгэй факультет түгэсхөөг, багшалжа эхилээ. Хэдэн жэл соо Зугаалайн хургуулини директорээр хүдэлжэ байханаа Могойтын районон арадай гэгээрэлэй таһагые толгойлоо хэн. Тэндэһээ аспирантурада ошожо хурааг, түүхын эрдэмтн кандидат боложо, Буряадай багшанарай институтта, Новосибирскын медицинскэ институтта багшалаа. Олон жэлэй туршада Буряад Республикын политическэ гэгээрэлэй системэдэ хүдэлхэн байна, энэ талаар Г.Ц.Митупов ехэ габьяатай юм. Наяад онуудта «Знание» бүлгэмэй түрүүлэгшын орлогшоор хүдэлжэ байхадаа, өөрын хүтэлдэг албанисе РСФСР-эй зүүн зүгэй шотаг можонуудай гунда жэһээтэ гэжэ нэрэдэ хүргэхэн байха юм. Багшын, лекторэй, хүтэлбэриин ажалай ехэ дүршэлтэй хэн хойноо оюутан болон хүдэлдэг залуушуулые хурган хүмүү-жүүлхэ, республикын зоний гунда нийтэ-политическэ болон байгаалин эрдэм мэргэс нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулаа. Тиигэжэ багшын мэргэжэл дээшлүүлгын, ажалай коллективүүдтэ, залуушуулай суглаануудта шухала асуудалнуудаар лекцинуудые уншалгын эмхидхэлдэ шэнэ зүйл нэбтэрүүлгын ашаг үрэтэй олол аргатууд республикада тур-шалга гарга хэн.

1990 ондо Г.Ц.Митупов республикын соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл хайжаруулаха талаар тусхай программа зохиожо, тэрэн соёлой министрствын коллеги дээрэ гэмжэгэн нэбтэрүүлгэдэ.

Соёл түүхын ажалда мэргэжэлэн Митупов эрдэм ухаанай үндэһэнь оложо хүдэлдэг заншалтай юм.

НАЙХАН ЗАЯАНИИНЫ БАТАЖАГ ЛЭ!

үгэһүүдые хэлэжэ, бэлэгэ барюулжал байба.

Найнээрэй үедэ олохон багшанарга хүндэтэ нэрэ зэргэнүүд, Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаа. Баярай суглаанай шийдэхээрээр түрэл хургуулидаа туһа хүргэхэ жаса байгуулаха шийдэхээрэ абтаба. Жасын соведэй бүридэлдэ Б.Ш.Ускеев, В.Ж.Сыренов, В.Ж.Халбазыков, Б.Г.Будаев түрүүлэгшэнь, В.Ж.Тулаев, А.А.Ангархасев, В.М.Сыдеев, А.Д.Прушенов (орлогшо), Б.С.Тулаев лунгадаба.

Ойн баярта хабаадагшад хургуулини багшанарай, эдир артистуудай дуу, хатар хаража, сэдхэлээ ханаба. «Хэнгэригэ» гэжэ нэрэтэй хүүгэдэй фольклорно ансамблине багшын ажалай ветеранууд А.Д.Петухова, С.И.Койякова шадамар бэрхээр

хошуунай Үзүүр-Шэнэһэн газарга хургуули нээгдэжэ, тэрэ гэхээр Хойморой бүхы нууриин тосхонуудай хэдэн үсын хубүүд, басагад эрдэмтэй номтой боложо эндэһээ гарахан түүхэтэй. Тэдэнэр арадай ажахын алишье халбариде ажабайдалай, сагай эрилтээр үнэн сэхээр хүдэлөө. Эхэ найхан Буряадаа, үгы тоонто шотагаа хүгжөөгөө, нэрэ солоёо дуууулаа. Суглаанай үедэ үгэ хэлэгшэд түрэл хургуулидаа, хүндэтэ багшанаргаа халуун баярые хүргэбэ, бэлэг сэлэг бариба. Спортсоринуудые нэрлэбэл, «Годан» фирмэ (В.Н.Байминов), «Ариг Ус» (ахамад бухгалтер Е.Д.Модо-госева), хаамал акционерис «Түнхэнэй аршаанууд» бүлгэм (ахамад бухгалтер Д.И.Бодесева), уушханһаа гадуур туберкулез хүтэлбэрилдэг.

Уян пугархай хүүгэдэй хонгёо дуун доро үхибүүн хонгор наһаа ханан, ханан хуугаабди. Үетэн нүхэдөөрөө хамта үглөөнэй шүүдэр махажа, хургуули тээшээ яарадагаа ханахадам, сэдхэл бодолин сэлмэнэ. Зургаан жэлдэ дунда хургуулини богонх алханаар байтарнай, «туһалай бэлшээр-ригээ» гараха сагнай тулажа ерээд, түрэл болоһон гуламтыннай туһа тунууриин ехэл сэгтэй хэн даа... Он жэлүүдэй ошохо тума одо заяаниинь ошотон бадагар лэ! Шабинарынь далина хүсэхэн дальбарануудгал хургуули - уурхайһаа дэгдэжэ, орон шотагайнгаа үргэмжөөрдээшээ шиндэн гаража байг лэ!

Туяна САМБЯЛОВА. Гомбо САМБЯЛОВАЙ фото.

Б УРЯАД ороной түүхээр баян хуралсалай туламтануудай нэгэн - хургуули аймагай Толгыш дунда 125 жэлэй ойн баярые ханан тэмдэглэбэ. Үлөөнэй 11 сар. хургуулини хонгоржэ, айлашад, шабинар, хүүгэд шэнэ

хургуулини газар жагсаба. Директорэй шотго С.Д.Манзаева ойн баярай жагсаал хонгоржэ хүтэлбэрилжэ, суглараниадые шийдээрээр амаршалба. Ойн баярта хабаахан аймагай өөлхэдэн хүтэлбэриини орлогшо Б.Ш.Ускеев, Түнхэнэй национална паркин директор, уран хөдөлшө В.Ж.Сыренов, табиад-жараад хургуудта багшалхан М.Д.Хандирова, хургуули дүүргэгшэдэй зүгнөө ВСГТУ-гай шотго Д.А.Будуготова, уран зохёолшо, «Ван» хонгон редактор В.Ж.Тулаев ойн бусад амаршалгын үгэ хэлээ. Хоорхон шотго урда гаража, хонгёо дуугаар, хургууд шүлэгээр булганисе амаршалба. Хонгор дахин хонгоржэ, хургуулини шэнэ шаһанай үргэн салуу кабинетүүдтэ хонгорбди. Хүндэтэ багшанарайнигаа шийдэлүүдтэ дахинаа хуулан мэтэ шотго абтан, эдир наһаа дурсан, шотго бэб, мүнөөнэйшье байра байдал тухай шотго бэб даа. Нёдондо намар шэнэ

шаһанда зөөжэ ороһон шаһанар кабинетүүдтэ шотго бэбэ, хуралсалай шотго бэбтэрээр хангаха талаар шотго бэб эхэ ажал хонгор байна шотго бэб. Коридорой ханаар шотго бэб стэндүүд, планшедууд, шотго бэб газарууд харагданай. Хургуулини багшанар, нэрэ шотго бэб шабинар тухай ехэ шотго бэб материал шотго бэб хундэтэ шотго бэб зориулагдахан шотго бэб олон байба. Аха зонсо шотго бэб, сэгэн хургаал шотго бэб, баян дүй шотго бэб даган абаха гэшэ шотго бэб хургуулини найхан заншал

Уян хоол бариһанай хүүлээр шотго бэб барилдаагаар хүүгэдэй шотго бэб үгээрбэ. Далаад шотго бэб бидэнэй хурагча байха шотго бэб эрхим багша В.Т.Пан- шотго бэб хүтэлбэри доро шотго бэб спортивна хэдэн шотго бэб хүүгэд бээс хоридог хон. шотго бэб урнд, табиад-жараад шотго бэб хургуулини волей- шотго бэб, футболыно команда- шотго бэб аймагай хургуулинуудай шотго бэб шотго бэбтэ түрүү хуури шотго бэб байгаа гээд тэрэ үсын шотго бэб дурсана. Мүнөө эндэ шотго бэб спортивна хургуули шотго бэб. Дээдэ категориин шотго бэб, эрдэм хуралсалай шотго бэб, республикын шотго бэб культурын габьяата шотго бэб эрдэм хургуудые шотго бэб эдир шотго бэб хургуудтэ шотго бэб. Тэрэнэй шабинар шотго бэб Майдарханов, Аркадий

Америкийн «Ла Мама» театрай директор Элен Стюарт, режиссер, украин яһанай Вирляна Ткач гэгшэд Улаан-Үдэ ерэжэ, зүжэгэйнгөө һүүдэ пресс-конференци үнгэргэһэн байна. Уулзалгын үедэ Элен өөр тухайгаа, мүн Буряад орон ерэн тухайгаа иигэжэ хөөрэн: «24 часай турша соо нэгэшье унтангүй, Буряад ороние хараха

Майн 15 - Гэр бүлын үдэр

гэнтэ аадар адхараа, тиигэжэ хүн зоние Баяр ахаймнай гайхуулаа! Удаань Колумбин университедэй бөө шажанай, теологиин кафедрада лекцинуудэ Баяр ахай бөөмнай уншахадап, бишь ородоор оршуулааб, харин һүүдэнь англи хэлэн дээрэ хэлэһэниинь

эдэбхиүүсхэлээр үнгэргэгдэһэн байна. Буряад Республика тухайгаа хөөрөжэ, хүгжэм дуугаа дуулажа, зүжэгһөө хэлэг харуулжа, американ зоние түрэл шотагтаяа танилсуулаа. Бэлгтэй гэр бүлэ ганса зүжэг наадаар, концертээр, харилсаа холбоогоор ажалаа хизаар-

«БУРЯАД НЭРЭБЭ ҮРГЭХЭ БУЯНТАЙБДИ...»

(Мэдээжэ артистнууд Эржена, Саяан Жамбаловтанай Америкэдэ ябуулан аша тухатай ажал хэрэгүүд тухай)

Шүгэтэй, шэмхэхэһээ нэгэ хөөрөжэ, нэгэ хүсэл бодолтой, нэгэ ажалтай, нэгэ сэдхэлтэй болоһон гэр бүлэ, инаг хоёр артистнуудай дунда олон. Уянгата һайхан дуунуудые зохёдог, өөһэдөө гоёор дууладаг, Санкт-Петербургын театральна тусхай институт дүүргэһэн драматическа артистнууд мэргэжэлтэй, Буряад Республикын габьяата артистнууд Эржена, Саяан Жамбаловтан гансашье түрэл болоһон буряад драмынгаа театрта амжалта түгэсөөр ажалаа бэшэ, мүн гурбан жэлэй туршада театрай артистнуудһаа эгээл түрүүн Америкэдэ, Нью-Йоркдо аша буянтай ажал бүтээһэн габьяатай.

1996 ондо Америкэ ошожо, Нью-Йорк хотын «Ла Мама» гэхэн театрай тайзан дээрэ хамтын ажадайнгаа анха түрүүшын алхам (эндэ мэдээжэ супер-модель Ирина Папгаева, композитор Владлен Папгаев тухалаа) хэжэ, ажалай проектын ёһоор «Виртуальные души» гэхэн зүжэгөө бэлдэһэн, 1997 оной январь соо олоной анхараалда Нью-Йоркдо харуулан байнабди. «Яра артс групп» гэхэн тусхай театральна бүлэгтэй («Ла Мама» театрай 5 бүлэгтэй нэгэ бүлэг) хүсэл ородоогоор энэ зүжэгтэй бүтөө. Хүн шубуун гарбалтай хори буряадай түүхэдэ (Хорбодой мэргэн тухай...) үндэһэлһэн түрүүшымнай хүдэлмэри бултанда һайшаагдаһан байна. Тиигээдэ 1997 оной зун хоёр долоон хоног соо американ артистнуудталаа Агаараа экспедицээр ябажа, үбгэдэ хүгшэдтэй уулзажа, үлгэр домог шагнажа, Тугшанай, Алханьин, Сагаан-Шулуутайн, һүдэнтэй хүн зонһоо урданай дуунуудые бэшэжэ, суглуулжа абаабди. Ионин гэхэдэ, Шулуутайн бөө гэжэ нэршэһэн, олоңдо тухатай Баир Ринчинов бөөгэй мүргэлэй ёһо буулган бэшэжэ абаабди. Ага шотагтай алдар суута Бальжан хатантай холбоотой нангин газар-пуудаараа мэдээжэ. Бальжан хатанай пуурһаа эхилээд олон даа. Тиигэжэ эндэ Бальжан хатан тухай бодото домогууд, түүхэдэ үндэһэлһэн зүжэгтэй түрүүшын шага болоо, - гэжэ ехэл тодорхойгоор Саяан хөөрөжэ, «Ниндэлгэ» гэжэ нэртэйгээр 1998 оной май һара соо Нью-Йоркдо табигдаһан Бальжан хатан тухай зүжэгтэй харангшадай үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн тухайнь мэдүүлээ һэн.

Харин энэл хүдэлмэрийн хоёрдохы шата болоһон «Сагаан шубуунай дуун» гэжэ нэртэйгээр эндэ табигдаһан зүжэгтэй Зүүн Сибириин соёлой болон искусствын академийн оюутадай хабараалгатайгаар үнгэргэгдөө, Агада харуулагдаа. Бальжан хатанай рольдо бэлгтэй дуушан, баһал энэ академийн оюутан болоһон һайхан хоолойтой Бадма-Ханда Аюшеева гүйсэдхөө һэн. Харин Америкэдэ Бальжан хатанай рольдо Колумбин Доина Онг наадаһан байна. Элдэб арадуудай бэлг дэмжэжэ, тайзан дээрэ зүжэгүүдынь харуулжа байдаг

хүсэлтэй ябаа бэлэйб. Самолёдоо буумсаараа энэ ороние хараһан, эндэ түрүүшынхнээ бэшэ, юундэ даа оло дахин ерэнэн шэнги байгаа һэм. Урда наһандаа эндэхи байһамнишье магадгүй». Энэ хөөрөөнь бэшэһэн Светлана Жигжитовагай статьяе («Буряад үнэн», 1998 оной августын 11), мүн энэ зүжэг тухай үшөө олон статья гэршэ болгодог, англи хэлэн дээрэ оршуулагдаһан байһаниинь һонирхолтой. Тиихэдэ «Монгол толоо» гэхэн Нью-Йоркдо хэблэгдэдэг монголшуудай газетын, «Ункэндэ» гэхэн ород газетын (Нью-Йорк) хууданууд дээрэ Бальжан хатанай түүхые мүнөө үсын байдалтай холбон харуулаһан

лаагүй. Режиссер Вирляна Ткачтай хамта Агада суглуулаһан урданай буряад дуунуудые англи хэлэн дээрэ оршуулгын хүдэлмэри ябуулаа. Тэрэһэлэн «Ринчин-Доржо тайшаагай», «Бальжан хатанай», «Шилдэ зангин» дуунуудые хэблэдэ бэлдэжэ, англи хэлэн дээрэ барлан гаргахыа түсэбтэй.

Тиихэдэ «Глобал Виллидж» студия урданай дуунуудай альбом бэшүүлэе. Удаань США-да, Канадада, Европодо энэ альбомуудынь тараагдаха. Эндэ түбэнгини хоолойгоор дуулаһан дуунууд бии. Эдэ компакт-дискүүдэй бүхэдэлхэйн этническэ хүгжэмэй жасада орохо байһаниинь омогорхомоор. Үшөө Баяр Ринчинов бөөгэй дурдалга,

гурбан жэлэйтнай проектын тнай ажал бүтэбэ, һөөртэй Америкэ ошохо гүт» гэжэ һонирхоһомни, Саяан иинэ хөөрөө һэн: «Америкийн ошот штат, Вермонт гү ошот жэ Бальжан хатан тухай үнөөтэ зүжэгөө харуулха түсэбтэй. Мүнөө зун Норвегийн үнгэргэгдэхэ «Ридду-Ридду» гэхэн уласхоорондын фестивальда тус фестивалын директор Генрик Ольсен урилгаар ошохо наһантай бидэнтэй хамта дуушан Намгала Ахасаранова ошолдохо» гэжэ харюусаба.

Элдэб үндэһэн яһатантай хүдэлхэдэ ямар бэ, энэ зүжэгүү соотнай элдэб янзын түхэлтэй жэшээлбэл, уян нугаралтай пластика, һүүдэрэй театр урданай хүгжэм дуун нилээд ха юм, энээн тухай үлгэр хэлэхэбта?

Урдань бүхы совет (харкы буряад, тыва...) театрууд олоңдоо хэлэгтэйһе һаа, адли репертуартай, адли театральн хургуулитай байгаа, харин латыш, грузин, яхад театрууд элдэб туршалгануудые түрүүлэхилээ, шэнэлэн хубилгалтай. Мүнөө бидэ түрэл арадайһаа түүхэдэ, үлгэр домогто бусажа байнабди, энэл харгыгаар театрууд шэглэхэ ёһотой гэжэ наһанаб, элдэб үндэһэтэй наадахадаа, бэлгтэй үргэнэ, бэс бэсһимтэй дүршэл абага, элдэб түхэлнүүд хамгымнай ажала туһална, - гэжэ Саяан хэлэе. Холын газарта ябахадаа, «Бидэ буряадуудбди, буряад нэрэ үргэхэ, үндэһэн соёлоо, түүхэ харуулха гол зорилготойбди, буян хэшэгтэ хүртэһэйбди гэжэ ойлгодогбди» гэжэ нэрэ һэн. Хөөрэдөөһэйнгөө түсэһэдэ тэдэндэ туһалһан Адам «Сахиур», «Түмэн Жаргалан», «Онон» ансамбльнуудта хабара дадаг үбгэдэ, хүгшэдтэ, тэдэниинь дэмжэлэн бүхы зондо, илангала Баяр Ринчинов бөөдэ ехэ байр хүргөө һэн.

Угаа үргэлжэлүүлэхэ хубиинь басаган хоёртой, үлэе жаргалтай, эхэ эсэгһингээ нэрэ гэрлүүлхэ одо заяатай Эрженин Саяан Жамбаловтаниинь бидэһаа Гэр бүлын үдэрөөр амаршалаа арад зоноо үргэхэ аша буянтай ажалынь амжалтатай, гэр бүлэдөө урагшатай, урмын байхынь хүсэе!

Бэлгма ОРБООЕВА ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Баяр Ринчинов бөө, Буряад Республикын габьяата артистка Эржена Жамбалова гэгшэ, Саяан Жамбаловтан Баттүвшин нүхэртээ; Буряад Республикын габьяата артист Саяан Жамбалов (бөө); Эрженин Жамбалова (удаган), Доина Онг (Бальжан хатан). Гэр бүлын альбомында

зүжэг (проект) тухай бэшэгдэхэдэ, искусство шэнжэлэгшэдэй, харангшадай Зүүн зүгэй түүхэ, аман зохёолоор, бөө шажанар ехэл һонирхоһон байһые харуулаа.

Бальжан хатанай ажал ябуулгын хүндэ хүшэр, тэмсэлтэй холбоотой харгы зам харуулха зуураа түрэл арадайнгаа урданай ёһо заншалтай, урданай дуунуудтай - нэрлэгтэй танилсуулаха гэжэ оролообди. Урдань ёһор гэжэ байгаагүй, харин буряад зомнай ган гасуур үсдэ хура бороо дуудаха эди шэдэйтэй, бөөгэй дуудалгатай адли нэрлэгтын дуунуудые дууладаг байгаа бшуу. Бөө шажангай холбоотой энэ зүжэгөө харуулхынгаа урда тээ Агынгаа Баяр Ринчинов бөөгэй уншалгын, бидэниинь, зүжэгтэй ариудхалгын, сөбөрлөлгын ёһо үнгэргөөбди.

Харин Улаан-Үдэдэ энэ ажалыемнай Ехэ удаган Н.А.Стенова бүтээгээ. Проектмнай һүүлшын шага байгша оной март һарада үнгэргэгдэжэ, Нью-Йоркдо энэ зүжэгөө дүүрэн удхатайгаар харуулаабди. Эржена бидэ хоёрһоо гадна Санкт-Петербургһаа Эрдэни Жалцапов, хүгжэмшэн Баттүвшин, тиихэдэ Баяр Ринчинов бөө Нью-Йорк ошоо. Баяр ахай бөөмнай зүжэгтэй ариудхажа, арамайлажа үгөө. Бөөгэймнай уншалгын һүүдэ

оршуулагдаа, - гэжэ Саяан ехэл һонирхолтойгоор хөөрөө һэн. Мартын 5-һаа 24 хүртээр энэ зүжэг таһалгаряагүйгөөр Нью-Йоркдо харуулагдажа, харангшадай халуун анхараал татаа. Премьерын үдэр Вашингтонһоо Монголой посольстводо 20 монголайшад, ООН-до Монгол ороной түлөөлэгшэ, Жамбаловтанай нүхэр болохо Энхсайхан гэгшэд ерэжэ, зүжэгтэй үдэшые нүхэдэй дүхэриг болгоһониинь, дэмжэһэниинь һайшаалтай. Нью-Йоркын түүхын музей соо Буряад ороной үдэрнүүд Эржена, Саяан Жамбаловтанай

дуудалгын ёһо 591 бадаг мүнүүдые миндаһан дээрэ буулгаад, мүн шагнаһанаа гараараа бэшэжэ абаад, баһал хэблэхэ, англи хэлэн дээрэ оршуулха хүсэлтэйгөө Саяан Цыдыповичэй хөөрөжэ байтарнь, талаан болохоодо, манай «Үшэнэй» кабинет хэрэгээрэ ерэнэн БГУ-гай фольклороор, бөө шажанар һонирхоһон, шэнжэлэг бэшэдэг багша Улзыт Базарсадаевич Бадмацыренов орожо ерээд, тэдэ хоёрни хэнэй, ямар эрдэмтын, авторай ном худар бөө шажанар, аман зохёолоор уншаха, хайшан гэжэ зүбөөр тэмдэглэн, хүгшэдэ, үбгэдһөө урданай түүхэ, домог, дуунуудые суглуулха гэхэ мэтэһээ эхилээд нилээд хотоулаа хөөрэдэһтөө һэн. Тиихэ үедэнь Саяан Жамбаловтай томо дэбгэр соо Баяр Ринчинов бөөгэй дуудалгын ёһо харууланниинь бэшэһэн бадагуудые һонирхон уншааб:

«Ахай-ёхой миний гоо Ай дон байдагоо миний гоо Аларай баруун хойноһоо доо Холын һайхан шотагһаа доо Дайда дэлхэй бүрхөөһэн доо Дайбанхан хэсын дууханаа доо Баряа һайхан зэмсэгым доо Дабтан, дабтан дархалһан доо Дархан сагаан Тэнгэри доо Далахан долоон доо Хатуу харын дээжы доо»

В XIV веке феодальной рассталась Южная Монголия (Джунгария) в очередь эти более мелкие XVIII веке Монголии Западной Северной Прибайкальи северной Северной Монголии-Ноеи этих ханств. Аля феода. Изобрител обстановк. большей ч. маньчжура. время... зем. были присс. XVII до пе. как известн. как период. халпай са. (усаргани). Насилии. дарвишие. населения. спокойныс. группы мо. Аля и. Мемешпы. запад и сев. Новые. переселен. состав фе. бурятской. примерно. назвал. монгольск.

1. ХАЧИНУТЫ И ИХ РОДОСЛОВНАЯ В ВЕРХНЕМ ТОРЕЕ

Светлой памяти далеких и близких предков, отца и матери посвящая

В XIV веке Монголия вступила в период феодальной раздробленности. Страна распалась на три крупные части: 1. Южная Монголия, 2. Западная (Джунгария), 3. Северная (Халха). В свою очередь эти три части распались на еще более мелкие ханства. В XVII - начале XVIII веков на территории Южной Монголии существовали 49 ханств, Западной (Джунгарии) - четыре и Северной (Халхе) - также четыре. Прибайкалье и Забайкалье являлись северной окраиной (Ара Монгол) Северной Монголии и были владениями Сайн-Носон хана. Между правителями этих ханств происходили характерные для феодальной эпохи бесконечные изнурительные войны. В такой обстановке произошло завоевание большей части территории Монголии маньчжурами и китайцами. В это же время... земли Прибайкалья и Забайкалья были присоединены к России. Период с XVII до первой половины XVIII веков, как известно, вошел в историю Монголии как период «смутного времени» (Сайн хаанай самаргаан, Бошогто хаанай усаргаан).

Насилие, произвол и незаконные действия в стране, вынудили часть населения к переселению в другие, более спокойные места обитания. Большие группы монголов, в основном выходцы из Халхи и ойрат-монгольских родовых объединений, устремились на запад и север - Прибайкалье и Забайкалье. Новые группы монгольских переселенцев, естественно, вливались в состав формирующейся в это время бурятской народности. Определяя их примерное количество, «...Б.Бимбаев назвал 34 наиболее известных монгольских рода. С.Бадмаев перечисляет

62 монгольских рода или группы. Ц.Цыдендамбаев в состав селенгинцев включает более 80 этнических элементов». В составе переселившихся были этносы многих родов Монголии, таких как сартулы, сонголы, ашабагаты, хатагины, хачинуты и т.д.

Небольшая группа людей из вышеуказанных переселенцев осела на земле Верхнего Торея нынешнего Джидинского района. Установлено, что в состав указанной группы входили братья по имени Эльбэ и Эбэн. Они принадлежали роду хачинутов. Эти сведения почерпнуты из записки Цэвэгийн Осора - отца моей матери Бадмаевой Бадмы Осоровны. Записка была написана им приблизительно в начале XX века. По содержанию она представляет собою изложение родословия Цэвэгийн Осора - одного из представителей седьмого поколения хачинута Эльбы в Верхнем-Торее. Записка состоит из двух частей: а) заглавие и вступление; б) схема родословного древа Эльбы - одного из основателей верхне-горной ветви рода хачинутов.

Заглавие и вступительная часть записки, написанные на старомонгольском языке, звучат следующим образом: «Хачинууд изагууруун тэмдэг эгүүп дэгээр бичэгдэб. Анха эртэ урда цагта, Сайн хагануу самаргаан бээрэ, Бошогто хагануу бусаргаан бээрэ Монгол газар эцэ Хэрэлэн Хэмээгчэ нэрэгт нутаг эцэ Эльбэ Эбэн, аха дэгүү хоёр, нэгүүдэл ээр нэгүүжүү мануу энэ Торин нутагта тогтожуу, нутагжажуу сагуусган байна. Мүн тэрэ Эльбын аймаг эцэ үндэслэгүүдэн үе үеһь илгабарчилан бичэжүү, домог болгожуу бичэгдэб. Мүн Эльбын хубүүд эцэ эгүүнээс хойшо үе үеһь илгажуу бичэгдсэн байха ёсотой буй».

Вторая часть записки - это сама схема родословного древа Эльбы и его потомков Мархаа и Хубай.

В записке Цэвэгийн Осора о родословном древе Эльбы нет сведений о происхождении рода хачинутов. Между тем, эта проблема, несомненно, представляет большой интерес для этносов рода. Исследователями, а также посетителями самого рода ныне выдвинуты различные версии о происхождении хачинутов. Следует отметить, что различие в понимании сути данной или любой другой сложной проблемы - явление естественное. Ученый Д.Дамдинов в ряде статей, опубликованных в 1994 году в газетах «Буряад үнэн» (10 марта) и «Бурятия» (23 марта) высказал суждение о том, что род хачинутов - род тюркского происхождения. Старожилы же верхне-торейской ветви хачинутов убеждены, что их род - монгольского происхождения. При этом они ссылаются на устные предания представителей предыдущих поколений, а также на сведения, которые имеются в «Сокровенном сказании монголов» и некоторых других исторических документах.

В «Сокровенном сказании монголов» сказано, что Буха Хатаги, третий сын Добу Мэргэна и Алап Гоа, был основателем нирунского (ханского) рода хатагинов, а Бухату Салжи, четвертый их сын - основателем другой ветви нирунского рода, рода салджиутов. Данные «Сокровенного сказания монголов» и некоторых других исторических исследований свидетельствуют о том, что их пятый, младший сын, Бодончар, также был основателем монгольского нирунского рода, а именно рода боржигинов. Род же хачинутов являлся одним из ответвлений указанного родо-племенного объединения. Чтобы иметь более ясное представление о месте рода хачинутов в системе родословия страны ниже приведена таблица родословия монгольских предводителей, начиная от Борты-Чинау и Гоа Марал.

Чингис хаанай алтан урагай изагуур угсаа Бортэ Чинаунаа Чингис хаан хүрэтэр

1. Бортэ Чинау - Гоа Марал (758 оной үедэ байгаа)	
2. Батачихан (Батцагаан)	786
3. Тамачи	808
4. Хоричар Мэргэн	828
5. Уужин Буурал	847
6. Их нүдэн	873
7. Сэм сочи	891
8. Салирхарчу	908
9. Боржигидэй Мэргэн	-
Монголжин Гоа	925
10. Торголжин Баян	-
Борогчин Гоа	-
11. Добун Мэргэн - Алап Гоа	945
12. Бодончар	970
13. Бури Шихирту.	
Хабичи Баатар	984
14. Мэнэнтудун	1001
15. Хачихулу	1018
16. Хайду	1025
17. Байшинхор	1042
18. Тумбинэй Сэцэн	1069
19. Хабул хан - Гоа Хулау	1084
20. Бардан (Бардан) Баатар	1101
21. Есүгэй баатар	1118
22. Чингис хан (Тэмүүжэн)	1206-1227 ¹

Из таблицы видно, что Бодончар (№12) имел сыновей Бурина Шихирту и Хабичи Баатара. Хабичи Баатар имел сына Мэнэна тудуна, у которого «... было семеро сыновей: Хачи-Кулюк, Хачин, Хачиу, Хачула, Хачиун, Харацдай и Начин Батур».⁵ Чингис хан был представителем восьмого поколения рода боржигинов по линии Хачихулу (№15) - старшего сына Мэнэнтудуна. А вот Хачин, Хачиу, Хачула, Хачиун - младшие сыновья Мэнэнтудуна и стали основателями другого ответвления рода боржигинов, а именно рода хачинутов. Следовательно, род хачинутов - один из старинных монгольских нирунских (ханских) родов, начало которому было положено в 20-х годах XI века.

Вопрос о регионе обитания этносов рода хачинутов в прошлом более или менее ясен. Во-первых, в записке о родословном древе Эльбы автор Цэвэгийн Осора писал, что он и его брат Эбэн прибыли в Верхний Торей из долины

реки Керулен. Во-вторых, ученый Д.Дамдинов в ряде своих статей писал, что среди оюнкских хачинган издавна проживали представители рода хачинутов. Таким образом, верховья долины рек Онон и Керулен издавна являлись местом обитания этносов рода хачинутов, так сказать, их исконной малой родиной. Кроме того, отдельные группы хачинутов, указывал Д.Дамдинов, обитали на территории Западной Монголии. Они вероятно, были переселены в указанный регион страны в период больших перемещений ее населения, в эпоху Чингис хана и чингисидов.

Далее необходимо установить приблизительно время прибытия хачинутов в Верхний Торей. Родословное древо Эльбы в его повой малой родине насчитывает десять поколений. Если по общепринятому методу исчисления каждому поколению отвести в среднем по 25 лет, то получается, что он прибыл и осел в верховьях Торея 250-270 лет тому назад (1725-1745 г.г.).

Родная земля для каждого человека священна!

Со времени начала родословия верхне-торейской ветви рода хачинутов в рядах ее некоторых поколений появлялись образованные люди, нередко известные деятели религии, образования и науки. Представитель шестого поколения по линии Эльбы по имени Мархаа имел сыновей Домин, Шодогор, Норбо, Бизья, Гэлэг-Жамца, Осор, Дугар, дочерей Долгоржаб, Дуамажаб и Дари. По свидетельству старожиллов рода, а также моей матери Бадмы Осоровны все его дети, включая дочерей, были обучены монгольской грамоте. Братья Домин, Норбо, Гэлэг-Жамца, Осор и Дугар знали еще тибетский язык, могли читать и писать на этом языке. Для своего времени они были образованными, эрудированными людьми. Из всех братьев Норбо пользовался наибольшим авторитетом среди родственников и местного населения. Все его звали Норбо баабай. «Баабай» в Верхнем Торее - очень уважаемый человек. Братья часто собирались у него и при встрече обычно устраивали дискуссии по различным проблемам миропонимания, истории и философии буддизма. Создав в разных местах торейской долины кружки молодежи для изучения монгольской письменности, они сами в них проводили учебные занятия.

Младшего сына Мархаа звали Дугаром. Он был крупным знатоком восточной астрологии - «Зурхай» и обучал теории и искусству этой науки группу лам. Среди них Ригичи Гапиа, габжа Цэрэны Чултум и другие. Наиболее способным его учеником, ставшим вскоре популярным и авторитетным среди населения, был Буянгийн Жанцаг из села Алцак. У него были свои ученики и последователи. Двое других сыновей Мархаа, а именно Домин и Гэлэг-Жамца стали ламами. Они являлись представителями седьмого поколения по линии Эльбы. Гэлэг-Жамца был пятым его сыном, учился в Тибете и имел ученую степень «Дооромбо» по таптрийской философии. Он стал видным религиозным деятелем Бурятии, просветителем, крупным ученым и одним из основателей Монгольской Академии Наук.

Евгений БАДМАЕВ, кандидат исторических наук, доцент БГУ, заслуженный учитель Республики Бурятия, отличник просвещения Российской Федерации и СССР.

¹ Александр Онохов. Проблемы надо решать. «Бурятия», 1997, 26 сентября.

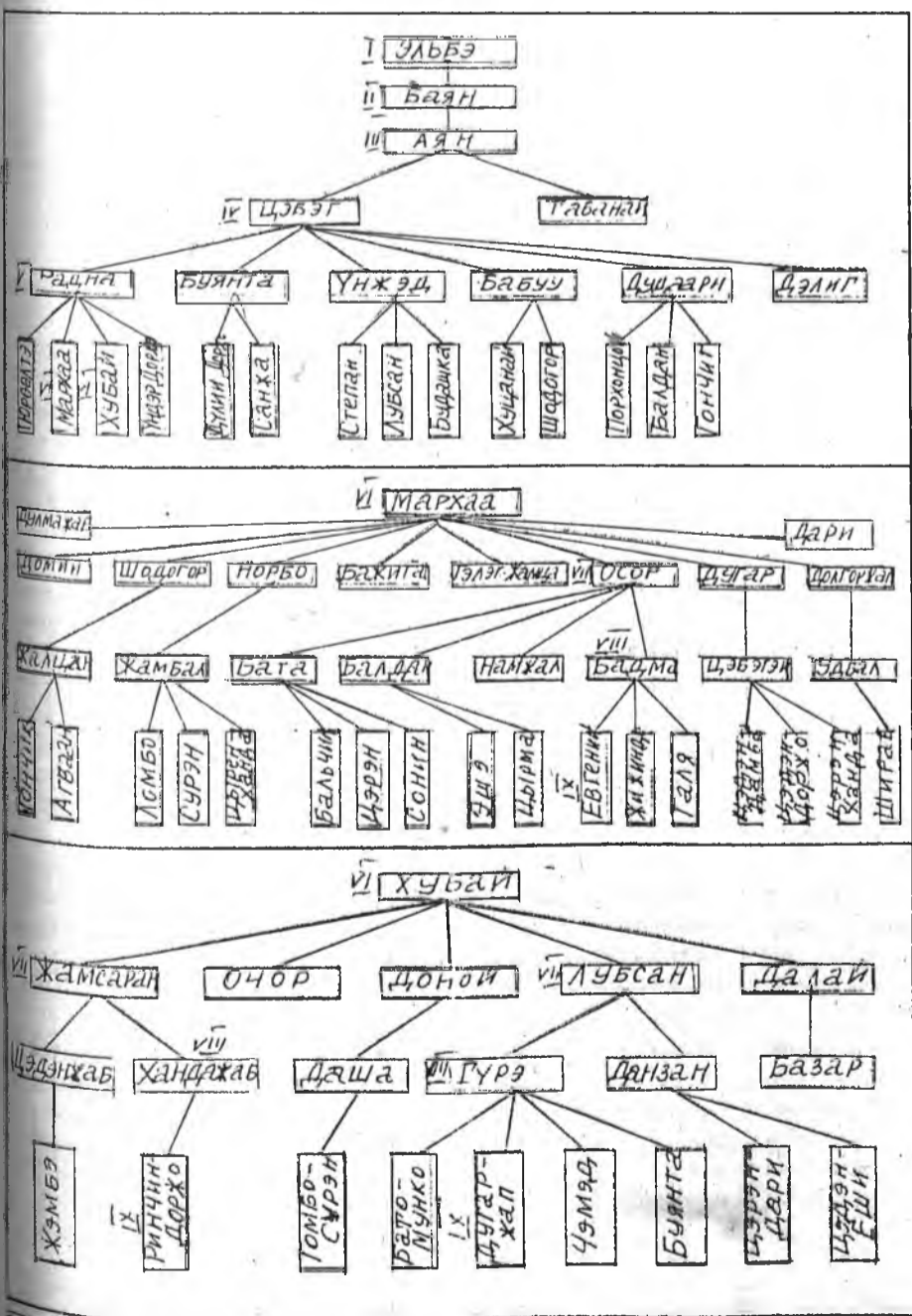
² Цэвэгийн Осор. Записка о родословном древе Хачихула Эльбы. Подлинник хранителя в личной архиве Е.А.Бадмаева.

³ «Сокровенное сказание монголов». Перевод С.А.Козина. г. Улан-Удэ, 1999. Стр. 42 и 45.

⁴ Ч.Арьясүрэн, Г.Чингэл, Х.Нямбур, А.Батбол. Чингис хаан тухай тобио талбары толи. Улаан-Баатар. 1992. «Буряад үнэн», 1995, сентябриин 5-ноябриин 9.

⁵ «Сокровенное сказание монголов». Перевод С.А.Козина. Улан-Удэ, 1990, с. 45.

(Продолжение следует).

ЗҮРХЭНЭЙМНАЙ ГАЛХАНУУД...

Хоца Намсараевтай түрэхөөр 110 жэлэй ойдо

Хүлэгэй хайн - агуунһаа
Хүнэй хайн - арагнаа

Хүндэтэ манай эсэгэ Хоца Намсараевич, бидэ, Буряадайнгаа уран зохёолшод, Танайнгаа орхинһон уран үгын галхануудые зүрхэнүүдээрээ хүлээн абаад, сааша саашадань хүнүүдтэ дамжуулха манай уялга.

Тус үүргые бидэ хүндэтэйгөөр хүлээн абаха зуураа Үе сагайнгаа эрилтэдэ таарадуулан, эрхим дэгээдын шанартайгаар дүүргэжэ шадабал, нарага дэлхэй дээрэ түрэн хуби заяагаа дүүрэнээр эдлэхэ гэдэг ой зүрхэнэйнгөө галхан бадараанһантай адли ха юм даа.

Саашань үргэлжэлжэ, иимэ мэдээсэл хэлэе: 1999 оной март харын 29-дэ Буряадай Уран зохёолшодой холбооной тогтоһоор 65 жэлэй ой уран зохёолшодоор тэмдэглэгдэбэ. Нягталан тоолохо болоо хаа, уран үгэмнай бүришые үннэй ханхинажа байһанын мэдээжэ хааб даа; гэбэшье саарһан дээрэ сараатай болохо, үйлэ хэрэгээ үнэмшэлэгтэй болгохо гэдэг баһал удхатай гээшэ ааб даа. Тусгаар ехынгээ хуралдаанда ерэгшэ нүхэдэймнай сэдхэл хөөрэмүүд, хүхюунүүд, гоё гоё үгэлүүд энээдэ зугаа болон нэрлэнэ.

Хаа хаанаһаа хүндэтэ айлшад буунхай. «Байгал» журналаймнай дэргэдэ тогтоһон холбоондо Буряадаймнай соёл культурын министр Е.Б.Раднаева, Б.Д.Баяртуев гэгшэд байлсажа, харин маңда, Буряадай Уран зохёолшодой холбоондо - Хоца Намсараевтайнгаа бууса хахижа үлэгшэдтэ Президентын дэргэдэ ажалтай Дамба Будаев, «Буряад үнэн» газетымнай ахмад редактор Ардан Ангархаев, түүхын эрдэмтэн Бимба Цыбиков, физикын эрдэмтэн Жаргал Дашинимаев байлсаа. Мүн аха ахмад - Ажалай Герой Цокто Номтоев; 90 наһаяа эршэтэйгээр хүлээн угтаһан мэдээжэ эрдэмтэн болон 1934 опдо Максим Горькийн гар табилгатай уран зохёолшын гэршэлгэ-биледтэй Алексей Уланов - эдэмнай Хоца Намсараевтайнгаа байгуулан холбоондо байжа, ахмадайнгаа 110 жэлыень тэмдэглэсэжэ азатайбди гэжэ хэлэбэ. Цыденжаб Жимбиев Баир Дугаров хоёр тоосоото элдхэнүүдээ хэлээд, уран зохёолоймнай мүн баһа нэгэ хууданһан түүхэ руугаа ирагдаба.

Харин манай Союзда

бууһан айлшад сооһоо Дугаржаб Дашиевые тусгаар мүнүүдээр тэмдэглэхэ дуран хүрэнэ. СССР-эй арадай артист байгаа, хаа хаагуур хари гүрэнүүдээр болон Росси соогуураа ехэ-ехэ хотонуудаар концерт үгэжэ, Буряад ороноо суурхуулдагыньшые баһал мэдээжэ. Зүгөөр, мүнөө сагай, мүнөөнэй тоосоотой үедэ манай уран зохёолшодой нэрэ соло дээгүүршые хаа, тэрэ наршаганадаг саарһагүй гэхэ гү, мүнөөнэй зарим залуушуулай хэлээр, амиды мүнэггүй, өөһэдөө байрадаа амидаржа байһан маңда Буряадаймнай хүбүүн Дугаржабнай театрайнгаа дуушадые абажа ерээд, гоё найхан концерт үгэжэ, баһал хаахар маһаа нархагашалдуулба. Нашан бүргэд шэнги хэдэн метр ута даяа дэлхэйрхэхэдөө, үнэхөөр лэ үндэр огторгой, уудам дайдынгаа шэмэг болон, арад зонтоёо аялгаараа ярилдан ябагшадаймнай алдарты нэгэн, Бүрин-Хаанай уута сооһоо сөнхир огторгой өөдэ нийдэшэһэн Дугаржаб Дашиевтаяа ойро дүтэ уулзажа, искусство, литературыын оршомдо хүхигдөө даа. Хоца Намсараевичнай иимэл хоорондын барисаһаа үргэн ехэ хани барисаан болоходоо, хүгжэлтын ехэ хараа тээшэ нэдэлэ шэглүүлһэн үнэн сэхые баталхын тэмдэг хааб даа.

Ахмадайнмай мордоһоор аяар 40 жэл үнгэршэбэл даа. Сагай хэды түргэншые хаа, хурдан саһаа хожомдоогүй, Даша Дамбаевтайнгаа «Урагшаа, манай поезд!» гээд, үбсүүгээ эльбэжэ хуугдаагүй, Үндэр тээшэ алхамуудаа татаһаар лэ ябагдаа. Хэрбээ 60-70 онуудаар доктор-профессорнүүдһээ гадна эрдэмэй кандидат нэрэ зэргэтэн хургаа дараад тоолохоор байһаныше хаа, харин мүнөө тиимэ бэлээр тоошье абаад орхихогүйш, уран зохёолшодойны дунда бэе бээ танихагүй хүнүүд олоод байха. Хүндэ бэрхэтэй үе сагыше хүчүүдэй интеллектэ гэхэ гү, ухаан бодолоо үргэдхэхэ ушарташые һаад болохогүй байһа бшуу даа. Хэрбээ 40-50 онуудаар Буряадтаа ганса түб хото Улаан-Үдэдөө бэшэ, бүхы аймагуудаараа бата бэхи интеллигентнүүдтэй болохобди гэжэ зүүдэндээш үзэгдөөгүй байһан аад, харин мүнөө үннэймнай бодол хүсэлдэхысэ хүсэлдөөд байхадаа хэр гээшэб!

Үгы даа, манай Эхэ оромнай бусадый хойто тээ һүүлшын тэмээн болохо гэжэ яаха юм гэжэ бодохошые, бодоһоноо дүүргэжэ шадаха байха. Хэды номуудай гарахаа болдошые хаа, аха аргаараа гаража байһан газетнүүднэй, радио, телевиденимнай мэдээсэлнүүдһээ гадна хүнэй ухаан бодолоо хүгжөөлгэдэ тон тунхатай зүйлнүүдые тунхаглажа байхадаа, энэмнай сэхнхидээ нургаал бшуу даа. Нонирхол үгэжэ байдаг хүндэтэ нүхэдөө нэрлэбэл, Сергей Даши-нимаевич Намсараев, Шираб Бодиевич Чимитдоржиев, Ардан Ангархаев, Николай Дамдинов, Даша-Нима Дамдинов, Степан Лобозеров, Лубсан Шагдаров, Чингис Гомбоин, Балдандоржи Рыбдылов, Шагдар Байминов, Цыденжаб Жимбиев, Дансаран Доржогутабай, Улзы-Жаргал Дондуков болон бусадыйш байбаль, орхижо магадгүй, хүлисэгты.

Хоца Намсараевичтаймнай хүсэл, илангаяа Буряадайнгаа түүхын талаар мэдэснь ехэ ааб даа. «Хүлэгэй хайн агуунһаа, хүнэй хайн арагнаа» гэдэг үнэн лэ байна даа, үнэн. Нэгэ хирэ адуумнай үгы болошоо һэмнай даа, харин мүнөө адуугүй ноттагуудые бэдэрээш хаа, олохогүйт... Мүн тэды муутай тэмсэжэ шадаха шадал шаңга хүнүүдые баһал арадай үзэһэн зандаа ха юм даа. Ямаршые бэрхэ ядаралнуудтай тэмсээд, дилээд гараха арад тухайгаа бодоод, уяран һууха гэдэг жаргалай эрхим жаргал гэжэ тоололтой. Хатууе дабаха гэдэг һая бии болошоо бэшэ, аяар холоһоо алтан үзэгтэ түүхэмнай хүн бүхэнэй зосоо зүрхэнэй галхануудаар ялагашан хүсэ шадал үгэжэл байдаг ха юм.

Дабтан хэлэхэдэ, урдаа хараха ажалша, граждан сэдхэлтэй хүнүүднэй амар заяагүй ажалаа унагаахагүй, муудхаахагүй гэлһэн шаңга хүсэлөө табяагүй, шадал түгэс байжа, хүн зоноо баясуулжал байдагынь баһал мэдээжэ. Юрэнхыдөө, ажалай болон һуралсалайшые талаар хуушан зангаараа хэжэ байһан ябуулгануудайнгаа «мөөрэ» нэгэтэш удааруулангүй, эрыюулжал байхадань, дэбжэлтэ дабалтанууднэй өөдөө гаражал байгша.

Президентһээ эхилээд, республика дотороо олзо үгэжэ байха мероприятинуудые элсүүлжэ, социально-экономическа талаараа бээ даанги байха арга боломжонуудые олохын тула хэды ехэ ябуулганууд үшгэргэгдэжэ, һаһаа үнөөнөөд гарахаа болон гол болохо

томо гэгшын асуудал шийдхэгдэбэл, арад зоноймнай бээ даанги байха проблемэ шийдхэгдэбэл, сааша саашадаа ухаан бодолойнгоо хараа мэдэсэ (правственность) гээд бодобол - тус асуудал шухала шухала асуудалнуудай хажуугаар заатагүй табигдаад, шийдхэгдэхэнь мүн лэ мэдээжэ. Бултанаймнай дуратай бэлиг түгэс Шукшинһаа «правственность» юун гээшэб гэжэ асуухадань, «права» гээд харюусаа һэн гэхэ. Шукшиндэ табигдаһан асуудал харюу хоёр тухайнь бодожо үзэхэдэ, имэрхүү ха гэжэ һаһагдана: бүхы талаараа ухаан сэдхэл болон, хүмүүжэл түгэс хүмүүс үнэн сэхые баримталһан эрхэтэн болоно бшуу даа. Эрхимэй эрхим хүн имэрхүүл байха болоно бшуу даа.

Хоца Намсараевич Цыбик Бобоевич Цыдендамбаев хоёр яаха аргагүй нүхэд байһан даа. Эдэ хоёрнай Буряадайнгаа түүхэ сэд дуһаангүй зүрхэ сэдхэлээрээ энхэржэ абаха гэлһэн хүсэл хоюуланһань аб адли байдаг байгаа һэн. Үдэшэ бүри шахуу манайдал уулзаха, «Казбек» папирсой утаа уняар хабарай уняарһаа үлүү һааб даа. Үдэшэ бүри нэгэ-нэгэ пачка татадаг байгаа бэшэ аал даа. Архи балгаа хаа:

Баянхан Хэжэнгээ мартагшалгүйб, Балшархан наһанайм нотаг юм даа, - гээд, Хоца Намсараевичтай хүхюун манерэтэй болоходоо, шагнажа хууһан Лиза бидэ хоёрые гэнэдхээд, спичкээрээ шэдээд сошооходоо, бүри хүхншэхэ. Энэ мартагдашагүй үдэшнүүдые бэшэхэ болоо хаа, бүхэлэ зохёол юм ааб даа. Бүри ехээр хүхишоо хаа, минии гоё гоё абга эгшэнээрые хэлэжэ байгараа, «Цырен-Дулма, би шинии энэ шүлэгтэ дуратайб: Харахан нодэн, шамайе Хараха дурам хүрэнэ. Мэлмэрэн байһан шамайе Мэдэхэ дурам хүрэнэ. Минии зүрхэн, минии сэдхэл Баран шинии эрхэдэ. Хоца Намсараевич Цыбик Бобоевич гээд хэдэн жэл соо энэ хоёр нүхэдэй хоорондын бэе бээдээ хандалга хүнүүдэй дундын иимэ харилсаа харахадаа, ямар хайханаар бэе бээе тоодог, этигэлсэдэг байхада, хэды хайн гээшэб гэжэ һалахаш. Харин бидэ һүүлшын саг болотор хажуудань байлсаабди даа: Цырэн Очирович бидэ гээд ээлжэлдэг байгаабди. Нэгэтэ, бүри дан

муудаагүй, шуһаар нөлбод гээд байхадаа: «Ийгээд, больницаһаа гараад, 70 наһаяа тэмдэглэхэм гээшэ гү?» - гэхэдэнь, - «Юу хэлэнэ гээшэбта, шуһаар нөлбоджо байна ха юмта, нэгэ жад хүлээгээд, энээн тухай хэлсэхэ аабди даа», - гэхэдэм, зүбшөөгөө һэн.

Иимэ ехэ «удар» тинхэдэ Буряадтамнай хатуугаар бууһаһан юм даа. Оршолонто юртэмсын оһол зоболонһоо хахасахагүйш. Гэбэшье уран зохёолшо ямаршые бэрхэншээлэй болоходо, арад зонойнгоо урда ябаха гэлһэн хуулигтай бшуу. Эгшэн тухай бодото жэшээнүүд олон байха.

Нэгыснь дурдабал, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ Цокто Номтоевнай дайсанай урдаһаа «Катюшаша» галаар соробхилуулаад, үргэн шинелсээрээ арад зонөө халхалан, дайсанһаа абараа бэлэй. Мүнөөшые пая һайса гараашые хаа, үбсүүдээ Алтай Одо яларууланһан манай хүндэтэ нүхэр: «Байһан юм даа» гээд урдаһааш энэбхилхэ. Бидэ бүгэдэ уран зохёолшод амй бээ нөөжэ байхагүй, Антон Павлович Чеховэй «Подвижники так пужины, как солнце» гэлһэнтэй адляар нангин энэ үүргээ дүүргэжэ ябадагнай баһал мэдээжэ.

Ийгээд Хоца Намсараевичтайнгаа образ дүрүн урда сэхэ зөгсон, ноур шарайгааш улайнгүйгөөр «Һэнхэлнай сэбэр» гэжэ арад зондоо хандан, үннэй түүлэ тэмсэлнай буурахагүй. ХХ дугаар зуун жэлэйнгээ түүхын хууданһа хургаараа бэшэ, хурса шаңга хүсэлөөрөө ираад... ХХI зуун жэл руугаа хүн түрэлтэндэ ойротон орожо ерэхэ зуураа гартаа буу жад барһан бэшэ, Шекспир, Гете, Байрон, Пушкинайнгаа үндэр, ехэ богинуудые һугабшалад гэшхэлһээр бээ бэлдэһэйбди, ахмаднай, этигэгтэй!

Хүлэгэй хайн - агуунһаа
Хүнэй хайн - арагнаа

Иимэ ехэ «удар» тинхэдэ Буряадтамнай хатуугаар бууһаһан юм даа. Оршолонто юртэмсын оһол зоболонһоо хахасахагүйш. Гэбэшье уран зохёолшо ямаршые бэрхэншээлэй болоходо, арад зонойнгоо урда ябаха гэлһэн хуулигтай бшуу. Эгшэн тухай бодото жэшээнүүд олон байха.

Нэгыснь дурдабал, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ Цокто Номтоевнай дайсанай урдаһаа «Катюшаша» галаар соробхилуулаад, үргэн шинелсээрээ арад зонөө халхалан, дайсанһаа абараа бэлэй. Мүнөөшые пая һайса гараашые хаа, үбсүүдээ Алтай Одо яларууланһан манай хүндэтэ нүхэр: «Байһан юм даа» гээд урдаһааш энэбхилхэ. Бидэ бүгэдэ уран зохёолшод амй бээ нөөжэ байхагүй, Антон Павлович Чеховэй «Подвижники так пужины, как солнце» гэлһэнтэй адляар нангин энэ үүргээ дүүргэжэ ябадагнай баһал мэдээжэ.

Ийгээд Хоца Намсараевичтайнгаа образ дүрүн урда сэхэ зөгсон, ноур шарайгааш улайнгүйгөөр «Һэнхэлнай сэбэр» гэжэ арад зондоо хандан, үннэй түүлэ тэмсэлнай буурахагүй. ХХ дугаар зуун жэлэйнгээ түүхын хууданһа хургаараа бэшэ, хурса шаңга хүсэлөөрөө ираад... ХХI зуун жэл руугаа хүн түрэлтэндэ ойротон орожо ерэхэ зуураа гартаа буу жад барһан бэшэ, Шекспир, Гете, Байрон, Пушкинайнгаа үндэр, ехэ богинуудые һугабшалад гэшхэлһээр бээ бэлдэһэйбди, ахмаднай, этигэгтэй!

Зүрхэнүүдэймнай галханууд улам ялардаг болонхой, урда байһан бэрхэшээлнүүдые дабахаар бэлэмди!

Баянхан Хэжэнгээ мартагшалгүйб, Балшархан наһанайм нотаг юм даа. Үнэн зүрхэнһоо Цырен-Дулма ДОНДОКОВА. Улаан-Үгэ хото, 1999 оной май һара.

Гарагай (17). Шарашан (18). Бурханд (19). Хоуса тахи (20). Шуга (21). Шуга (22). Шуга (23). Шуга (24). Шуга (25). Шуга (26). Шуга (27). Шуга (28). Шуга (29). Шуга (30). Шуга (31). Шуга (32). Шуга (33). Шуга (34). Шуга (35). Шуга (36). Шуга (37). Шуга (38). Шуга (39). Шуга (40). Шуга (41). Шуга (42). Шуга (43). Шуга (44). Шуга (45). Шуга (46). Шуга (47). Шуга (48). Шуга (49). Шуга (50). Шуга (51). Шуга (52). Шуга (53). Шуга (54). Шуга (55). Шуга (56). Шуга (57). Шуга (58). Шуга (59). Шуга (60). Шуга (61). Шуга (62). Шуга (63). Шуга (64). Шуга (65). Шуга (66). Шуга (67). Шуга (68). Шуга (69). Шуга (70). Шуга (71). Шуга (72). Шуга (73). Шуга (74). Шуга (75). Шуга (76). Шуга (77). Шуга (78). Шуга (79). Шуга (80). Шуга (81). Шуга (82). Шуга (83). Шуга (84). Шуга (85). Шуга (86). Шуга (87). Шуга (88). Шуга (89). Шуга (90). Шуга (91). Шуга (92). Шуга (93). Шуга (94). Шуга (95). Шуга (96). Шуга (97). Шуга (98). Шуга (99). Шуга (100).

шүлэгүүдээ уншаад, хурагшдаг асуудалнуудаг харюусаа. Үдэшлэн клубтаа багтахыса зон сугларжа, шэнэ дуу шагнахан, зүшэн хэлсээн байна. Нэн түрүүн колхозой правленийн түрүүлэгшэ Л.Д.Цыбикжапова үгэ хэлэхэдээ, ажахы тогтоолсоһон, дайнай үедэ, мүн удаадахи жэлнүүдтэше найнаар ажалаад, хада гэртээ

ДУУНАЙ НАЙНДЭР

Яруунын аймагай Үльдэргэ нотагта дэмбэрэлтэ найхан үйлэ хэрэг майн найндэрнүүдэй урдахана, онсолбол, апрелин 30-да тохёолдобо. Тэрэ юун бэ гэбэл, Үльдэргэ тухай шэнэ дуунуудые нотагай зондо авторнуудын «тушааба» гэбэ. Тиигэжэ дуунай ехэ найндэр болоһон байна.

Ушарын дуулгалбал, иимэ юм: колхозой правленийн түрүүлэгшэ, габьяата ветеринарна врач Л.Д.Цыбикжапова республикын арадай поэт Дамба Жалсараевта хандажа, Үльдэргэ тухай дуу бэшхыень дурадхана байгаа. Д.З.Жалсараев бэлигтэ композитор Базыр Цырендэшиевта хандаа.

Цырендулма Дондогой бидэ хоёр энэ колхозой 50 жэлэй ойдо дуу бэшхэ аад, тон үрдэггүй нэмди. Тэрэ дуунаймнай үгэ мүнөөшье намда байна. Мүрын ганса - хоёрдуу абаашадамнай яаха юм? - гэжэ Базыр Очирович нанамжалаа. Тиигэжэ үлзы найхан Үльдэргэ тухайдамнай хоёр дуун бии болоо ха юм даа.

Дуунай найндэртэ хабаадаха Дамба, Валентина Жалсараевтан, Бурядагй арадай поэт Цырендулма Дондогой, Россин Федерацийн болон Бурядагй искусствын габьяата ажал ябуулагша, композитор Базыр Цырендэшиев, Россин Федерацийн габьяата артист Дамбадугар Бочиктоев, баян дээрэ наададаг гүжжэмшэн Дамба Хасаранов гэгшэд Улаан-Үдэһөө эрэнэ байгаа.

Нэн түрүүн хургуулида уулзалга боложо, Дамбадугар Бочиктоев Үльдэргэ тухай шэнэ дуунуудые анха түрүүн хурагшадта, багшанарта дуулажа үгөө. Удаань дуунай үгэ зохёон Д.Жалсараев, Ц.Дондогой гэгшэд үгэ хэлэжэ,

хариһан, залуугаарше мордохон нүхэд тухай сэдхэлэй дудаахан үгэ хэлээ, шэнэ дуунай үгэнүүдые уншажа үгөөд: «Габьяата ехэ артист болотороо ургаһан нотагаймнай хүбүүн Дамбадугар Доржиевич Бочиктоев айлшадаймнай асарһан шэнэ дуунуудые дуулажа үгэхэ. найнаар шагнаад, нанамжа дурадхалуудаа хэлгт даа», - гэбэ.

Габьяата артист тайзан дээрэ гаража, май нарын найндэрнүүдээр, шэнэ дуунуудаарнь нотагаархидаа амаршалаад, шэнэ дуунуудые дуулаба. Түрүүн Ц.Дондогой Б.Цырендэшиев хоёрой «Үльдэргын магтаал», удаань Д.Жалсараевай үгэдэ найруулагдаһан «Үльдэргэ» гэнэн дуун дуулагдажа, нэръемэ халуун альга ташалгаар угтуулан байна. Буряад Республикын габьяата багша Д.Д.Дондокова, республикын габьяата малшан, Ленинэй орденго, хүндэтэ пенсионер Д.Ч.Цыбенова болон бусад олон нүхэд үгэ хэлэхэдээ, хоёр дуунай үгэнүүдые зохидшоһон, аяланг арадай хэлбэритэй гэжэ онсолбо. Тиигэжэ Үльдэргэ тухай шэнэ дуунууд нэгэн дуугаар найшаагдан абтаба.

Удаань дуунай авторнууд үгэ хэлэхэн, шүлэгүүдээ уншаһан, һонин ушарнуудые хөөрөжэ, зоние хүхэһэн байна. Удаань Д.Бочиктоев «Бадмахан лэнхобоһоо» эхилээ, өөрынгөө дууладаг дуунуудые уянгата найханаар хангиурдажа, нотагаархидаа угаа ехээр баярлуулаа.

Удаань нотагай бэлигтэн концерт табижа, айлшадта бэлэг барья гэшэ.

С.ЦЫЖИПОВА,
Үльдэргын дунда хургуулин директор, Россин Федерацийн габьяата багша.

Республиканский центр народного творчества в рамках Всесибирского фестиваля «Возьмемся за руки, друзья!» проводит ассамблею хоровой музыки «Пушкинская музыкальная весна».

В этом году фестиваль посвящен 200-летию со дня рождения А.С.Пушкина и поэтому в программе выступления коллективов обязательны 1-2 произведения на стихи автора. В фестивале-конкурсе принимают участие более 30 хоровых коллективов.

Фестиваль пройдет 12 и 13 мая с 10 часов в зале филармонии и завершится большим заключительным концертом на площади Советов с 16 часов.

Администрация местного самоуправления и финансовый отдел Тункинского района выражают глубокое соболезнование родным и близким в связи с кончиной после тяжелой продолжительной болезни
УСКЕЕВА
Сергея Аюшеевича
заместителя начальника отдела Контрольно-ревизионного управления Министерства финансов Российской Федерации по Республике Бурятия.

Уншагшадаймнай

туршалгануудһаа

ХҮХЫН ДУУН

Хүхын дуун...
хургуулимнай ханы,
Шалгалта тушаадаг
Шагнахан үеые һануулна.
Хүхын дуун...
Хүхюун залуу һаныемнай,
Үүрэй сайхы
Угтадаг ханыемнай
һануулна.

Үнэншэмэ бэшэ түргэнөөр
Үнгэрнэл даа он жэлнүүг,
Тэхэрхээс болёо,
Түүхэдэ ороо жама ёһоор.

ТОЁОН ХАДЫН ОРОЙДО

Шамайе тойроог, Тоёон
Шугы модоог ургаагүй,
Намартаа орой гээрэши
Надхан улайна шасаргана.
Асуулын шэдигтэ жэмэсые
Асаржа хэн ургуулааб?
Шубууг сэсэжэ таряа гү,
Шуурга халхяар буугаа гү?
Шиигтэй газарта ургадаг
Шасаргана хайшан гээг
Тоёон хадын хурьһэнтэй
Тааража ургааб, гайхалтай...

ТАШАРААР

ТАБИЛУУЛБАЛ...

(Шор)
Ташар шотаг
Тааруу найхан,
Таатай басагад
Ташараар байхал.
Таанар энээгүүр
Табилуулжа ябаһаар
Талаан боложо,
Танилсахат абаһаар.
Тааралдажа зугаалааг,
Таалалдажа гурлалсааг,
Тангилхан шигаууг
Таанагнай болохолта.
Тахил табихадань,
Талархан зүбшөөгөөг,
Түрэ хуримаа
Түргэлжэ хэлэбди.
Таанартаа бидэшият
Түшэлгэтият болохобди,
Түрүүштитнай алхамда
Тулгууритнай байхобди.
Ким БУДАЕВ

РЕПЕРТУАР ТЕАТРА БУРЯТСКОЙ ДРАМЫ НА МАЙ 1999 г.

13 четверг 18.30 «Выходили бабки замуж»
15 суббота 18.30 Закрытие 67 театрального сезона

«Будамшуу»

15 лет на сцене, 1000-й спектакль

В главных ролях:

Нар.арт.России М.Елбонов
Засл. арт. России Н.Токуренова
Нар.арт. Бурятии Ч.Ринчинов

18 вторник

18.30 Концерт хореографического училища

Главный режиссер - заслуженный деятель искусств РФ В.И.Кондратьев.

Спектакли идут с синхронным переводом.
Касса работает с 12.00ч.
Справки по телефону 22-25-37.

„ДУХЭРИГТЭ“ ДҮТЭЛЭ, ТА БУДЭ ЖӨӨР ТАНИЛСАЯ!

77. 39 наһатай хүдөөдэ ажаһуудаг эрэ хүн даруу, номгон зантай өөрын наһанай эхэнэртэй танилсаха байна.

79. 30 наһатай, посёлогто ажаһуудаг эрэ хүн зохидохон зантай, хүгээдтэй байбал - хамаагүй, эхэнэр хүнтэй танилсаха. Өөр тухайгаа: тамхи татадаггүй, архи багаар уудаг, үхибүүдтэ дуратай.

80. 1946 оной эрэ хүн гэр бүлэ болохо хүсэлэнтэйгөөр өөрын наһанай эхэнэртэй танилсаха байна.

81. 37 наһатай, өөрын гэр байратай, хоёр мэргэжэлтэй эрэ хүн найхан зантай эхэнэр хүнтэй танилсаха. Архи багаар баридаг, тамхи татадаггүй.

82. 39/60/75 зохида зантай эмшэн мэргэжэлтэй эхэнэр хүн бата найдамтай эрэ хүнтэй танилсаха хүсэлэнтэй.

85. 43-165-80. Живу в деревне с матерью. Закончил ВСГИ в 1981 году. Женат не был. Инженер-строитель.

86. Багша мэргэжэлтэй 1967 оной эхэнэр хүн (165-80) гэр бүлэ болохо хүсэлэнтэйгөөр дээдэ мэргэжэлтэй, үндэр, томо эрэ хүнтэй танилсаха байна.

89. Серьезный, деловой мужчина 1958 года рождения, бурят. Желает познакомиться с красивой, симпатичной девушкой с добрым характером.

90. Би городто харюусалгатай ажалда хүдэлнэб. Монгол зурхайн заабаряар февраль наһаа хойшо харянуудаг түрэнэн 27, 29, 30 наһатай городто ажалтай эхэнэртэй танилсаха.

91. Бурят 32/177/71 надеется найти симпатичную, душевную, трудолюбивую девушку от 25 до 40 лет.

92. Скромная, симпатичная бурятка 38/165/60 с высшим образованием желает познакомиться с порядочным работающим мужчиной до 45 лет, рост не ниже 170 см, вредные привычки в меру.

93. Женщина-вдова желает познакомиться с хозяйственным мужчиной 60-65 лет. Желательно с автомобилем, квартирой обеспечена.

Вниманию тех, кто хочет познакомиться через нашу газету! Убедительно просим в своем письме обязательно приложить новый конверт для своего адресата. Не забудьте точно указать свою фамилию и обратный адрес, в связи с плохой доставкой почты желательно было бы указать и свой телефон.

Уважаемые абн. №87, 76, 80, 45, 77, 56 получите письма в редакции газёты.

Адрес: Каландаршвили, 23, каб.67. Р/т 21-69-58.

Хайрата эсэгэ, дайнай болон багшын ажалай ветеран. Москва хотодо 1945 ондо болоһон Илаалтын жагсаалда хабаадагша, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай пөгэдэхи бүлэгтэй инвалид

ГАНЖУРОВ

БУДА РАДНАЕВИЧАЙ

сарһаа урид наһа бараһан ушараар Буряад Республикын Арадай Хурал Социална политикын талаар комитедэй зүбшэлэгшэ В.Б.Ганжуровада гүнзэги шаналал гашуудалаа мэдүүлнэ.

Абга эгэшэ

Цырендулма Нанзатовна НАНЗАТОВАГАЙ

наһа бараһан ушараар «Хараасгай» журналай редакци Бальжинимаева Намжилма Нанзатовнада гүнзэги шаналаа гашуудалаа мэдүүлнэ.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамад редактор А.А.АНГАРХАЕВ

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: Б-М.Ж.БАЛДАНОВ (ахамад редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (харюусалгата секретарь), Е.К.ХАНХАЛАЕВ (Буряад Республикын Правительство), Б.Ц.СЕМЕНОВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудые даагшад: Н.Д.НАМСАРАЕВ, А.А.Н.ПЕРГЕНОВ, Т.В.САМБЯЛОВА, Д.Ш.ХУБИТУЕВ, С.Д.БУДАЕВ, А.Д.ТАПХАЕВ; А.Д.АНГАЕВ (ахамад редакторай орлогшо), В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).

Редакцини телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретариин - 21-50-52, секретариадай - 21-50-52, таһагуудэкономикын болон политикын - 21-55-97 (даагшань), 21-63-86, соёлой, түүхын болон спортын - 21-60-21 (даагшань), 21-57-63, залуушуулай, оюутадай ажабайдалай болон олонинтын хүдэлмэрини - 21-54-93 (даагшань), 21-69-58, мэдээсэлэй болон захилай - 21-34-05, рекламн, соносхолгой болон коммерческэ ажалай - 21-62-62, 21-67-81, хэблэлэй - 21-33-61, оператор-корректорнүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтерини - 21-23-67, вахтын - 21-60-91.

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ,
Каландаршвиллин үйлэ,
"Буряад үнэн" газетын редакци.

Газетэ хэблэлэй 4 хуудалан хэмжээтэй. Индекс 73877. Хамтын хэлэг 25.000. Хэблэлдэ тушаагдаһан сар 17.00.

"Республиканска типографи" гэлэн АО-до газетэ 10.000 хэлэгээр хэблэгдээ. Директорэйце телефон: 21-40-45. Б-0165-дахн номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 8516.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нотагай нэрэнүүдэй бэшэлгыёе хазагайруулан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакцини нанамжа авторайхитай адли бэшэ байжа магад.